

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД „УЖИЦЕ“, УЖИЦЕ

НАРАТИВНИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД
ЗА 2016.ГОДИНУ

ФЕБРУАР 2017.ГОДИНЕ

САДРЖАЈ

ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ЦЕНТРУ ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

1.УВОДНИ ДЕО

II ДЕО

КАПАЦИТЕТ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

III ДЕО

КОРИСНИЦИ УСЛУГА ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

IV ДЕО

ПОСЛОВИ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД НА ОСТВАРИВАЊУ ПРАВА, ПРИМЕНИ МЕРА И ОБЕЗБЕЂИВАЊУ УСЛУГА

V ДЕО

ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ЦЕНТРУ ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

- **ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД „УЖИЦЕ,,**
- **МЕСТО/ОПШТИНА/ ГРАД : УЖИЦЕ**
- **ГОДИНА ОСНИВАЊА : 1961.Г.**
- **ДИРЕКТОР : Снежана Ивановић**
- **Е-МАИЛ : uzice.csr@minrzs.gov.rs, czsr@ptt.rs**
- **АДРЕСА И ПОШ.БРОЈ : ВИДОВДАНСКА 32/А,31000 УЖИЦЕ**
- **ТЕЛЕФОНИ/ТЕЛЕФАКС : 031/512-340,521-482,521-488,517-758,521-463,521-489**

1.УВОДНИ ДЕО

Предмет извештавања Центра за социјални рад Ужице (у даљем тексту Центар) је у општем смислу преглед социјалне заштите у локалној заједници. У првом делу приказују се основна социо економска обележја и показатељи друштвено економске структуре града Ужица.

Основу за израду овог извештаја чине: званични статистички подаци преузети из публикација и објава Републичког завода за статистику, информације које су доставиле релевантне институције, подаци из базе података Центра и интерне евиденције (књиге

старатељства, Регистар, евиденције руководиоца, супервизора и водитеља случаја).

Извештај је рађен по јединственом моделу Републичког завода за социјалну заштиту и користиће се за анализу и обједињавање података на републичком нивоу. Налазиће се на званичном сајту Центра и биће доступан свим заинтересованим субјектима.

Делатност и овлашћење Центра се остварује кроз примену закона, подзаконских аката, реализацијом програмских документа којима се дефинишу функције и поверавају задаци. Ниво права корисника одређен је финансирањем, које је двојако.

ДЕЛАТНОСТ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

Центар доноси одлуке о остваривању права корисника и пружа услуге корисницима у складу са законом и прописима донетим на основу закона.

У вршењу јавних овлашћења, центар, као установа социјалне заштите и као орган старатељства, поступа у складу са нормативима и стандардима утврђеним Правилником о организацији, нормативима и стандардима рада центара за социјални рад.

У вршењу других послова утврђених законом, центар поступа по стандардима и нормативима које утврђује надлежни орган јединице локалне самоуправе.

У вршењу јавних овлашћења, центар, у складу са законом одлучује о:

1. остваривању права на материјално обезбеђење;
2. остваривању права на додатак за помоћ и негу другог лица;
3. остваривању права на помоћ за оспособљавање за рад;
4. остваривању права на смештај у установу социјалне заштите;
5. остваривању права на смештај одраслог лица у другу породицу;
6. хранитељству;
7. усвојењу;
8. старатељству;
9. одређивању и промени личног имена детета;
10. мерама превентивног надзора над вршењем родитељског права;
11. мерама корективног надзора над вршењем родитељског права.

У вршењу јавних овлашћења, центар, у складу са законом, обавља следеће послове:

- спроводи поступак посредовања - медијације у породичним односима (мирење и нагодба);

- доставља налаз и стручно мишљење, на захтев суда, у парницама у којима се одлучује о заштити права детета или о вршењу, односно лишењу родитељског права;

- доставља, на захтев суда, мишљење о сврсисходности мере заштите од

насиља у породици коју је тражио други овлашћени тужилац;

- пружа помоћ у прибављању доказа суду пред којим се води поступак у спору за заштиту од насиља у породици;

- спроводи поступак процене опште подобности хранитеља, усвојитеља и старатеља;

- врши попис и процену имовине лица под старатељством;

- сарађује са јавним тужиоцем, односно судијом за малолетнике у избору и примени васпитних налога;

- спроводи медијацију између малолетног учиниоца и жртве кривичног дела;

- подноси извештај о испуњењу васпитног налога јавном тужиоцу, односно судији за малолетнике;

- присуствује, по одобрењу суда, радњама у припремном поступку против малолетног учиниоца кривичног дела (саслушање малолетног учиниоца кривичног дела, саслушање других лица), ставља предлоге и упућује питања лицима која се саслушавају;

- доставља мишљење суду пред којим се води кривични поступак против малолетника у погледу чињеница које се односе на узраст малолетника, чињеница потребних за оцену његове зрелости, испитује средину у којој и прилике под којима малолетник живи и друге околности које се тичу његове личности и понашања;

- присуствује седници већа за малолетнике и главном претресу у кривичном поступку против малолетног учиниоца кривичног дела;

- обавештава суд надлежан за извршење заводске васпитне мере и Орган унутрашњих послова када извршење мере не може да започне или да се настави због одбијања или бекства малолетника;

- стара се о извршењу васпитних мера посебних обавеза;

- проверава извршење васпитне мере појачаног надзора од стране родитеља, усвојитеља или старатеља и указује помоћ у извршењу мере;

- проверава извршење васпитне мере појачаног надзора у другој породици и указује помоћ породици у коју је малолетник смештен;

- спроводи васпитну меру појачаног надзора од стране органа старатељства тако што се брине о школовању малолетника, његовом запослењу, одвајању из средине која на њега штетно утиче, потребном лечењу и сређивању прилика у којима живи;

- стара се о извршењу васпитне мере појачаног надзора уз обавезу дневног боравка у установи за васпитавање и образовање малолетника;

- доставља суду и јавном тужиоцу за малолетнике извештај о току извршења васпитних мера о чијем се извршењу стара;

- обавља друге послове утврђене законом.

Центар у вршењу јавних овлашћења пружа услуге социјалног рада и покреће судске поступке када је законом за то овлашћен.

Центар је обављао послове из Одлуке о правима грађана из области

социјалне заштите на територији града Ужица, за које је град одредио надлежност Центра/помоћ у кући, социјално становање, становање уз подршку, једнократне социјалне помоћи.../.

У центру је организовано пасивно дежурство и 24-часовна доступност свих услуга према препорукама Министарства. Током 2016. године стручни радници који су били ангажовани пружали су психо-социјално-материјалну помоћ особама свих категорија које су се нашле у стању. социјалне потребе у Ужицу ради обавештавања о одређеном догађају. /Након тога радници ПУ су и писменим путем – службеном забелешком обавештавали Стручне службе везане за оредђени инцидентни догађај/. Ангажовани стручни радници су имали пасивно дежурство 4 пута годишње по 7 дана и њихово ангажовање је регулисано Колективним уговором и Одлуком директора – прерасподелом радног времена.

ОСНОВНА ОБЕЛЕЖЈА ГРАДА УЖИЦА

Ужице је старо, како се претпоставља 20 векова. Под тим именом се први пут помиње 1329. године, мада неки историчари препознају Ужице у повељи византијског цара Василија II, из 1020. године, где се помиње под именом Омзон.

Ужички крај, ужички регион или по садашњој територијалној подели Србије – Златиборски округ, налази се у југозападној Србији и заузима 11% њене територије. Чини га десет општина међу којима град Ужице чини економски, административни и културни центар. Територија града Ужица има изузетан туристичко-географски положај. Преко његове територије воде важне саобраћајнице које повезују Србију са Републиком Српском и Црном Гором, као и магистрални путеви према Београду, Чачку и Нишу. Град Ужице заузима територију од 667 км квадратних са 41 насељем и кретањем броја становника по пописима на следећи начин:

БРОЈ СТАНОВНИКА – УЖИЦЕ

Укупан број становника града Ужица износи 78.040, од тог броја 40.166 чине жене док 37.874 су мушкарци.

Од укупног броја становника 59.747 живи у Граду, док 18.293 у селима.

Просечна старост становништва износи 42,08 година.

Очекивано трајање живота код жена је 77,57 година, док код мушкараца 73,41 годину.

Од укупног броја становника, 98% чини српско становништво. Поред српског становништва на подручју града Ужица живе и: Црногорци, Југословени, Хрвати, Роми, Македонци, Муслимани, Словенци, Мађари, Руси, Бошњаци, Словаци, Буњевци, Русни, Албанци, Немци, Украјинци и Бугари.

Година	Укупан број становника	Промена броја становника	Индекс промене броја становника
1948	45.667	-	-
1953	50.755	5.088	111,1
1961	57.062	6.307	112,4
1971	67.555	10.493	118,4
1981	77.049	9.494	114,1
1991	82.303	5.254	106,8
2002	83.022	719	100,8
2011	78.040	-4.982	93,9

Тенденције у промени броја становника, Извор: Републички завод за статистику - РЗС

На подручју града Ужица, између три пописа дошло до смањења укупног броја становника за 5,2%

ОБРАЗОВНА СТРУКТУРА СТАНОВНИШТВА

	Попис 2002			Попис 2011		
	укупно	младићи	девојке	укупно	младићи	
Укупно становништво 15 и више година	69.969	33.983	35.981	67.503	32.558	
Без школске спреме	3.536	466	3.070	1.574	113	
Непотпуно основно образовање	8.085	3.026	5.059	5.587	1.461	
Основно образовање	17.043	7.818	9.225	13.564	6.265	
Средње образовање	32.915	18.259	14.656	35.834	19.365	
Више образовање	3.682	1.875	1.807	4.372	2.094	

Високо образовање	4.336	2.311	2.025	6.380	2.944	
Непознато	367	228	139	192	76	

*Упоредни преглед образовне структуре становништва између два пописа,
Извор:Републички завод за статистику - РЗС*

Кључне карактеристике демографске слике града Ужица су:

Просечна густина насељености је 126 становника на километар квадратни:

- на драстичну разлику у насељености територије града указује однос између најбројније градске месне заједнице Крчагово у којој живи 11.118 становника и сеоске месне заједнице Врутци, која је удаљена од центра града око 15 км, у којој живи само 224, углавном старачког становништва;
- од укупног броја становника ,75% живи у градском, а само 25% у приградском подручју;
- 98% од укупног броја становника, чини већинско српско становништво;
- природни прираштај има негативне вредности (-2.3/1000);
- стопа наталитета има ниске вредности (931/1000);
- стопа опште смртности има средње вредности(11.59/1000.

Фактори који додатно утичу на неповољну демографску слику града су:

- исељавање становништва са подручја града,
- интерне миграције из села ка градском центру и приградским насељима,
- низак природни прираштај,
- снижавање фертилне стопе и фертилног дела становништва,
- старење становништва сеоских насеља.

Увидом у податке који говоре о кретању броја становника на подручју Златиборског округа, може се закључити следеће:

- једино је у Ужицу повећан број становника за 0.7%, јер млади из околних општина гравитирају ка граду Ужицу. И поред тога што је дошло до увећања, евидентан је тренд исељавања, нарочито младих, високообразованих у веће центре (Београд, Нови Сад). Лоше стање у привреди је утицало на демографску слику па се је број становника од 2002.године до 2011.године у Златиборском округу смањио за 28.467 становника,што значи да је нестала цела општина.
- у другим општинама је дошло до смањења броја становника (нпр. Сјеница -15.5%,

Прибој 14.4%, Пријепоље 10.7%).

ПРИРОДНИ ПРИРАШТАЈ 2011.г.

	Град	Округ	Србија
Живорођени	661	2348	65598
Умрли	993	3835	103211
Природни прираштај	-332	-1487	-37337
Природни прираштај на 1000становника	-3, 80		9.0

У граду Ужицу , по резултатима пописа евидентирано је 24.745 породица. Од укупног броја породица :

- 27.5% су породице без деце
- 32% породица имају једно дете, 37% двоје, 3.5% троје, 0.2% четворо, док само 0.06%има петоро и више деце
- породице које имају децу млађу од 25година заступљене су са 56%.

СТАНОВНИШТВО ПРЕМА БРАЧНОМ СТАЊУ

	Град	Удео у укупном броју становника %
неожењену/неудат	10.155	14.5

и	7.365	10.5
ожењени/удати	21.650 21.870	30.9 31.2
разведени	808 1.527	1.8 7.3
удовци/удовице	1.290 5.138	0.1 0.1

Према расположивим подацима РЗС структура становништва старог 15 и више година према степену школске спреме, може се закључити да је:

- 5% становништва без школске спреме
- 37% становништва има завршену основну школу
- 49% становништва је са средњом школом
- 5.2% има више , а 6.2 % високо образовање.

Привредна кретања на територији града Ужица последица су стања у коме се налази шире окружење.Пословање предузећа из области привреде праћено је бројним проблемима.Структура запослености, према извештју РЗС указује на следеће:

- укупан број запослених на подручју читавог Златиборског округа је 57.625 радно способног становништва. Од тог броја 13.977 лица су запослена у индустрији, што је последица лоше приватизације,
- од укупног броја запослених, 39.9% су жене.
- приватни предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих у укупном броју запослених су заступљени са 25%, док је 75% запослених ангажовано у предузећима, задругама, установама и организацијама.

Анализом података који говоре о структури запослених према секторима делатности , можемо закључити да је:

- 10% запослено у области саобраћаја и веза
- 14% у области здравства и социјалног рада
- 34% у прерађивачкој индустрији
- 9% у грађевинарству
- 7% у образовању
- 9% у трговини на велико и мало
- 4% у државној управи (установама и предузећима) и соц.осигурању.

Подаци Регионалног центра за мала и средња предузећа и предузетништво показују да се од укупно 620 предузећа која активно послују на

територији града Ужица (по величини су 580 малих, 30 средњих и 10 великих) 236 бави трговином, 169 индустријом, 53 грађевинарством, 28 саобраћејем, 23 пољопривредом, финансијским и другим услугама 59. Стари занати и услужне делатности препознате су као један од ресурса за развој привреде и туризма.

У јануару 2015. године на подручју града Ужица је запослено укупно 21.486 лица, од чега у предузећима 16.667 а приватних предузетника и запослени код њих 4.819 лица. Носиоци привредне активности су: Ваљаоница бакра - Севојно, Импол - Севал, Путеви -Ужице, Први партизан - Ужице.

	Број радника у предузећима укупно	Удео у укупном броју радника у предузећима (%)укупно
УКУПНО	16.667	100
Пољопривреда,шумарство и рибарство	135	0,63
Рударство	34	0,15
Прерађивачка индустрија	4.922	22,91
Снабдевање ел. енергијом, гасом и паром	272	1,26
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	664	3,09
Грађевинарство	1.563	7,27
Трговина на велико и мало и поправка моторних возила	1.311	4,5
Саобраћај и складиштење	1.342	6,25
Услуге смештаја и исхране	73	0,43
Информисање и комуникација	362	1,68
Финансијске делатности и делатности осигурања	344	1,6
Пословање некретнинама	22	0,10
Стручне,научне,иновационе и техничке делатности	290	1,34
Административне и помоћне услужне делатности	220	1,02
Државна управа и обавезно социјално осигурање	842	3,91
Образовање	1.441	6,71
Здравствена и социјална заштита	2.490	11,59
Уметност,забава и рекреација	258	1,2

Остале услужне делатности	62	0,28
---------------------------	----	------

Број радника у предузећима по делатности предузећа, 2015.год.

Извор: Регионална Привредна комора Ужице

У граду Ужицу запослено је 63,14% од укупног броја запослених и то у следећих 7 сектора делатности:

- 6,25% у области саобраћаја и веза
- 11,59% у области здравства и социјалног рада
- 22,91% прерађивачкој индустрији
- 7,27% у грађевинарству
- 6,71% у образовању
- 4,5% у трговини на велико и мало
- 3,91% у државној управи (установама и предузећима) и соц.осигурању

Пољопривредна област покрива 54.9% укупне површине територије општине. У производњи биљних култура преовлађују: шљива, крушка, јабука, кромпир и малина. Анализом статистичких података везаних за сточарство град Ужице предњачи у односу на друге општине Златиборског округа у производњи живине, а по проценту узгоја оваца и свиња налази се на другом месту. Последњих година приметан је пораст узгоја пастрмке, нарочито у приградским насељима.

Национална служба за запошљавање-Филијала Ужице, води бригу о незапосленима са територије читавог Златиборског округа у оквиру права и обавеза прописаних законом. НСЗ Филијала Ужице је преузела значајну партнерску улогу у решавању локалних социјалних проблема учествујући у неколико пројеката којима се реаговало на повећање процента запошљивости лица која припадају ризичним групама.

Број незапослених на подручју десет општина Златиборског округа тренутно је 29.710, док их у Ужицу на посао чека 5.089 лица, од чега су жене 2.693.

Пензионера има 20.127 а највише је инвалидских 6.967 па старосних 7.052 и породичних 3.978, самосталних делатности 790 и пољопривредних 1.340.

II. ДЕО

КАПАЦИТЕТ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

ПРОЈЕКЦИЈА ОБАВЕЗНОГ СКУПА ПОДАТАКА О ЗАПОСЛЕНОМ ОСОБЉУ

1.Табела

Укупан број запослених у центру на дан 31. децембар 2016. године

Број запослених	Стање 31.12.2016.
На одређено време	1
На неодређено време	24
УКУПАН БРОЈ	25

2.Табела

Структура стално запослених (односно запослених на неодређено време) према извору финансирања /на дан 31.12.2016.г./

Извор финансија	Број запослених
Републичког буџета	24

Општински буџет	0
УКУПАН БРОЈ РАДНИКА	24

Поред запослених на неодређено време, Министарство финансира и једног стручног радника на одређено време.

Поред овог броја запослених ,имамо и шест геронтодомаћица /пружају услуге помоћи у кући/, као и два рачуноводствено-финансијског радника и једног стручног радника који су ангажовани по уговору о привременим и повременим пословима.

Послове у Саветовалишту за брак и породицу обављају три стручна радника на основу уговора о делу.

Два стручна радника су у пензији /један психолог и један специјални педагог/а сагласности за попуњавање њихових радних места нема.То су радна места која постоје у систематизацији ЦСР од оснивања установе .

Према Правилнику о унутрашњој организацији обављање послова и задатака остварује се, од 01.04.2009.године у центру у Ужицу, кроз:

Основне унутрашње организационе јединице :

- **служба за заштиту деце и младих;**
- **служба за заштиту одраслих и старих;**
- **служба за правне послове;**
- **служба за финансијско-административне и техничке послове.**

Служба за заштиту деце и младих се бави заштитом интереса и права следећих корисничких група деце и младих: деца и млади са различитим облицима друштвено неприхватљивог и законски санкционисаног понашања,заштитом деце без родитељског старања, заштитом права деце и младих са инвалидитетом, заштитом интереса и права детета чији се родитељи споре око начина вршења родитељског права, децом која су занемарена или у ризику од занемаривања, децом жртвама насиља, трговином људима и осталом децом и младима.Такође се бави и одраслима, којима је потребна помоћ у решавању кризних породичних ситуација /партнерски односи / и породицама/хранитељске, усвојитељске и старатељске/ које желе да се ангажују око деце и омладине који се налазе у посебној животној ситуацији.

КОЈЕ СВЕ ПОСЛОВЕ ОБАВЉАМО?

- По захтеву суда радимо на мирењу супружника односно ванбрачних партнера.
- Уколико мирење није успешно помажемо родитељима да се договоре коме ће малолетно дете бити поверено, како ће се одвијати право детета да контактира са другим родитељем и како ће се убудуће извршавати сва остала права детета. О том обавештавамо Суд слањем мишљења.
- У случајевима када је прекинут контакт детета са једним родитељем утврђујемо да ли је интерес детета да се тај контакт одвија и радимо на његовом успостављању, развијању

доброг односа и његовом одржавању.

- Помажемо родитељима који су у лошим односима да реше међусобне проблеме са што је могуће мање конфликта.
- Родитељима који немају добар однос са дететом помажемо да се тај однос побољша.
- Родитељима који имају различите васпитне ставове помажемо да их уједначе и ускладе са развојним и узрасним потребама њиховог детета.
- Радимо са децом и младима са асоцијалним понашањем и у сукобу са законом.
- Предузимамо мере за ресоцијализацију деце и младих са асоцијалним понашањем и у сукобу са законом.
- Мултидисциплинарни приступ кроз саветодавни рад са родитељима и децом.
- Теренске посете породици
- Рад на корекцији васпитних ставова родитеља и мотивацији родитеља да промене став према деци.
- Организујемо групни рад са малолетницима.
- Учествојемо у информативно-едукативном раду са родитељима
- Сарађујемо са судијама и тужиоцима за малолетнике и учествујемо у судском поступку.
- Сарађујемо са Полицијском управом, Тужилаштвом, Судом, школама, Предшколском установом и НВО.
- Рад са кривично неодговорном децом извршиоцима кривичног дела-деца испод навршене 14-те године.
- Вршимо процену кривично одговорних малолетника изнад 14 година против којих је покренут припремни поступак на Вишем суду или код Прекршајног суда.
- Заступамо интересе малолетног лица у циљу:
- Издавања путне исправе и одласка у иностранство
- Деобе имовине
- Продаје некретнине, акција, замене или других располагања имовином у власништву малолетног лица
- Подизање осигурања, штедње или кредита, породичне пензије и сл.
- Вршимо процену психо-физичке зрелости малолетног лица старијег од 16. година који је поднео захтев за склапање брака и мишљење достављамо Суду.
- По захтеву матичара вршимо процену интереса детета за промену личног имена.
- Дајемо сагласност за одређивање личног имена и држављанства детета у име родитеља.
- Методама социјалног рада утврђујемо услове за остваривање права на родитељски додатак.
- Испитујемо елементе насиља у породици. Процењујемо постојеће и могуће последице насиља и предузимамо одговарајуће мере заштите жртве.

- У складу са Породичним законом вршимо превентивни и корективни надзор над вршењем родитељског права где је то потребно.
- Спроводимо поступак усвојења.
- Вршимо процену опште подобности будућих старатеља,
- Деци о којој привремено или у дужем периоду не могу да брину њихови биолошки родитељи – обезбеђујемо другу – хранитељску породицу, која се о њима стара као својој деци,
- Вршимо процену и припрему будућих хранитељских породица,
- Планирамо услуге и мере заштите детета на хранитељству,
- Вршимо увид у остваривање стандарда заштите деце на хранитељству,
- Обезбеђујемо подршку деци и хранитељској породици кроз јачање компетенција хранитеља за задовољавање потреба деце и превазилажење застоја деце у задовољењу развојних потреба детета.
- Спроводимо поступак смештаја детета без родитељског старања у установу социјалне заштите и обезбеђујемо подршку деци и њиховим биолошким родитељима.
- Центар за социјални рад као органа старатељства, спроводи и извршење посебних обавеза и васпитних налога изречених од стране Суда и Вишег јавног тужилаштва. .

КО РАДИ У СЛУЖБИ?

Службу су током 2016. године, чинили 6 стручних радника-водитеља случаја са завршеним факултетом - 3 социјална радника, педагога, специјални педагог и психолога са одговарајућим едукацијама за рад на овим пословима.Службу чини и један дипломирани правник. Службом руководи руководица Службе /уједно је и водитељ случаја/ и супервизор /уједно је и водитељ случаја/.Служба на овај начин функционише од 01.04.2009.године, сходно одредбама Правилника о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад, с тим што су два водитеља случаја у току године пензионосна/психолог и специјални педагог/.Служба актуелно функционише са шест стучних радника,од којих троје обављају послове супервизора и руководиоца Службе.

Водитељи случаја ангажовани у овој Служби обављају и друге послове сходно Градској одлуци, реализацији пројеката, Правилника о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету и ученику и Инструкцијама надлежног Министарства то:

-социјални радник ове Службе, пружа услугу становање уз подршку за младе који се осамостаљују у обезбеђеном и адекватно опремљеном стамбеном простору .Током 2016.године услугу су користила два /2/ корисника са територије наше општине.

-3 водитеља случаја /1 психолога, и 2 социјална радника , / реализују пројекат Саветовалишта за породицу. Рад Саветовалишта се одвија сваког уторка и четвртка од 17 до 19 сати.

--руководилац Службе је члан Интересорне Комисије и у току 2016.године је доставила 103 налаза и мишљења Комисији сходно члану 9. став 6. Правилника о

додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету и ученику /107 поднетих захтева од којих је за један утврђена месна ненадлежност, један захтев је повучен, 1 захтев је обустављен и 1 захтев чија је реализација у току/..

Стручни радник Службе за заштиту деце и омладине, психолог, је члан Управног одбора Коморе социјалне заштите Републике Србије.

Дипл. социјални радник је ангажован као члан Тима за спречавање злоупотребе деце која живе и раде на улици „деца улице“, заједно са представницима ПУ и Дома здравља. Тим је у претходном периоду 5 /пет/ пута интервенисао због просјачења малолетне деце у присуству родитеља или других одраслих особа, тако што их је вратио у место становања и о томе обавестио надлежни Центар за социјални рад. Ради се углавном о сиромашним породицама расељеним са Косова и Метохије, о повременијој прошњи или као културолошком моделу понашања, а породице су смештене на подручју Сјенице, Љубовије... Према расположивим подацима ПУ и Центра, нису забележени случајеви организованог навођења или искоришћавања деце за прошњу. ПУ у Ужицу санкционише прошњу одраслих лица.

Стручни радници ове Службе су ангажовани и као чланови Интерног тима за заштиту од насиља.

У току 2016. године реализован је смештај 1 малолетног мигранта без пратње у Прихватни центар у Боговађи уз претходно обезбеђену привремену старатељску заштиту.

Задуживање са предметима се врши по комбинованом принципу: према оптерећености водитеља случаја, њиховој доступности /годишњи одмори, боловања, ангажованост другим пословима – супервизија, руковођење/, ангажованости у предметима који су се у ранијем периоду налазили на третману Центра /рад на предмету завршен/, процени руководиоца Службе и супервизора о сложености предмета сходно доступним подацима из пријемног листа, као и ангажованости водитеља случаја у предметима који захтевају тимско одлучивање.

У Служби за заштиту одраслих и старијих лица раде четири стручна радника - водитеља случаја (три дипломирана социјална радника и један дипломирани психолог). Службу чини и један дипломирани правник. Водитељ случаја (дипл. соц. радник) је руководилац службе. Дипл. психолог је руководилац Интерног тима за насиље. Супервизор службе је дипломирани социјални радник, који ради у Служби за децу и младе. (Правилник о организацији, нормативима, стандардима рада ЦСР из 2009. године.)

Стручни радници ове службе су ангажовани и на другим пословима: у Саветовалишту за породицу – дипл. соц. радник/супервизор службе (има завршену системску породичну терапију), у Дому за смештај одраслих и старијих на Забучју - дипл. психолог по потреби. Затим, чланови Тима за заштиту од злостављања на раду и сексуалног узнемиравања су дипл. психолог, дипл. соц. радник и дипл. правник. Дипл. правник и руководилац службе су чланови и Интерног тима за заштиту од насиља у породици. Осим рада у оквиру Службе за заштиту одраслих и старијих, дипл. правник је ангажован на пословима јавних набавки за потребе Центра и домског одељења на Забучју;

члан је и сталне комисије за попис имовине штићеника.

Стручни радници у Служби раде, као водитељи случаја, са породицама/корисницима код којих је неопходно применити неки од облика заштите. Највеће ангажовање је на смештају одраслих и старијих (у ГЦ, домове за старе, домове за смештај душевно оболелих лица), на старатељској заштити одраслих и старијих (одређивање привременог и сталног старатеља у поступку лишења пословне способности и стављања под старатељство, у поступку продужетка родитељског права, као и одређивање привременог старатеља у поступцима смештаја, располагања новцем штићеника,...), преиспитивању примењених облика заштите, у саветодавном и дијагностичком раду са породицама у дисфункцији (породице код којих је утврђено постојање поремећених породичних односа, занемаривање старијих, хронично оболелих, као и породице код којих је утврђено постојање насиља) и у раду са мултипроблемским породицама.

Начин расподеле предмета између водитеља случаја зависи од броја активних предмета, „тежине предмета“ (да ли је неопходно ангажовање других стручњака - усмерена процена), ризика у раду, времена неопходног за рад на предмету, дужине и динамике праћења предмета, броја затворених предмета. Ова расподела примењује се од децембра 2012. године (раније је била расподела по МЗ).

Правна служба (3 правника , социјални радник и социолог).Један правник је руководиоца службе.

У оквиру службе за правне послове организован је рад пријемне канцеларије и канцеларије за материјална давања.

У **пријемној канцеларији** на пословима пријема у 2016.години радио је социолог.

У **канцеларији за материјална давања** обављају се послови признавања права корисницима на новчану социјалну помоћ, додатак за помоћ и негу другог лица и друга новчана давања.

Од 01.06.2011.године почело је са радом **Домско одељење Забучје**,за смештај старих лица и пензионера,капацитета 80 корисника.Током 2012.године капацитет домског одељења је попуњен.Запослена су три радника/руководилац одељења,социјални радник и радни терапеут/које финансира буџет РС, 14 радника на одређено време који се финансирају из цене смештаја и 4 радника на повременим и привременим пословима.

Социолог је задужен за послове планирања и развоја, извештаје и евиденције центра.

Директор центра одговоран је за законитост рада, поштовање стандарда стручног рада, унутрашњу и спољну координацију, планирање, организовање и контролу рада запослених.

Руководилац службе обезбеђује унутрашњу координацију и организацију, планирање и управљање обимом посла унутар службе, поштовање стандарда стручног рада, законитост рада и поштовање рокова и процедура.

Супервизор обезбеђује поштовање стандарда стручног рада тако што координира, усмерава, обучава, подстиче и евалуира стручни рад стручњака – водитеља случаја и помаже му да постигне оптималне ефекте у задовољавању потреба корисника, као и да развија потребна знања и вештине.

Супервизор подржава стручне раднике – водитеље случаја организујући супервизијски процес као аутентичан, поверљив, професионалан, неутралан, објективан, и односећи се према водитељу случаја са уважавањем.

Водитељ случаја је стручњак задужен за конкретан случај који процењује и координира поступком процене потреба конкретног корисника, предузима мере и координира предузимање мера у заштити и подршци кориснику, користећи потенцијале центра и других служби и ресурса у локалној заједници.

Током 2016.године као стручно тело у Центру је радио и Колегијум Центра. Рад Колегијума службе одвијао се искључиво на састанцима.Радом је руководио директор, а чинили су га сви стручни радници Центра. На састанцима су разматрана стручна питања из домена рада Центра, предлагана решења за унапређење стручног рада. О раду Колегијума вођен је уредан записник а закључци донесени на састанцима били су обавезни за све раднике Центра.

Центар за социјални рад се 1983.године уселио у наменски изграђен објекат, те се може рећи да су просторни услови за рад повољни. Карактерише их довољност простора, његова функционалност, али што се тиче опремљености ситуација није на завидном нивоу. Канцеларијски намештај је похабан и дотрајао а могућност за замену не постоји. Центар располаже са 23 канцеларије и помоћним просторијама. У Центру има 20 компјутера који су умрежени али програм за рад компјутера не постоји .

Од возног парка Центар располаже са четири возила: 1.марке «дачиа»2006.г. за које је средства обезбедила локална заједница, и два возила »застава 10 «, као и Шкоду рапид, које смо добили од надлежног Министарства.

4.Табела

**Структура запослених на неодређено време према врсти послова који обављају
(стање 31.12.2016.)**

Врста посла	Број запослених
Руководећи (директор, руководицац)	1
Стручни	17
Технички (возач, спремачица, мајстор, чувар и сл.)	2
Административни	4
УКУПАН БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	24

5.Табела

Структура стручног особља запосленог на неодређено време (31.12.2016.)

Стручни профил	Број
Социјални радник	8
Правник	3
Психолог	2
Педагог	2
Андрагог	-
Специјални педагог	-
Социолог	1
Друго	1
УКУПАН БРОЈ СТРУЧНИХ РАДНИКА	17

6.Табела

Структура руководећег особља према стручном профилу (стање 31.12.2016.)

Стручни профил	Директор	Руководиоци одељења	Руководиоци службе	Водитељи случаја	Супервизори
Социјални радник	-	-	1	6	1
Правник	1	-	1	-	-
Психолог	-	-	-	1	1
Педагог	-	-	1	2	-
Андрагог	-	-	-	-	-
Специјални педагог	-	-	-	-	-
Социолог	-	-	-	-	-
Економиста	-	-	-	-	-
Друго	-	-	-	-	-
УКУПАН БРОЈ	1	-	3	9	2

СТРУЧНА УСАВРШАВАЊА И ОБУКЕ

Током 2016 године стручни радници у Служби су наставили са стручним усавршавањем и то путем присуства стручним скуповима и саветовањима које су током године организовали: надлежно Министарство, Асоцијација Центара за социјални рад, Комора запослених у социјалној заштити, Републички завод за социјалну заштиту и други и учествовали на фокус групама /2/ а који су имали за циљ унапређење професионалних компетенција запослених.

Стручни радници Служби су били укључени и у реализацију акредитованих програма за које су добијали потребне бодове за продужетак добијених лиценци.

Супервизори Службе за заштиту деце и младих и Службе за заштиту одраслих и старих ишли су на састанке групе оформљене од стране колега Републичког завода за социјалну политику, где се пружала помоћ и подршка супервизорима у процесу супервизијског рада.

На семинару Дани социјалне заштите у Врњачкој Бањи били су дипл. соц. радник и правник Службе.

Правник службе је била на дводневном семинару одржаном на Златару.

Водитељи случаја присуствовали су предавању у Ужицу на тему примена скале процене.

Један водитељ случаја је присуствовао скупу социјалних радника одржаном на Факултету политичких наука у Београду, а други је узео учешће на дводневном семинару у Јагодини.

Руководилац тима за насиље била је у Заводу за социјалну заштиту у вези са радом интерних тимова за насиље у породици.

Дипл. психолог и дипл. соц.радник присуствовали су предавању у Чачку на тему: Дискриминација старих.

Начин расподеле предмета између водитеља случаја зависи од броја активних предмета, „тежине предмета“ (да ли је неопходно ангажовање других стручњака - усмерена процена), ризика у раду, времена неопходног за рад на предмету, дужине и динамике праћења предмета, броја затворених предмета. Ова расподела примењује се од децембра 2012. године (раније је била расподела по МЗ).

III .ДЕО

КОРИСНИЦИ УСЛУГА ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

7.Табела

Кретање укупног броја корисника по старосним групама

Старосна група	01.01.2016.-31.12.2016.	31.12.2016.
Деца	1007	880
Млади	117	103
Одрасла лица	915	878
Остарела лица	822	759
УКУПАН КОРИСНИКА	2861	2620

Економска ситуација није довела до промена на боље. Наиме, велики број суграђана остаје без посла и без перспективе за сталним радним односом. У 2016. години је настављен раст броја корисника јер социо-економски положај се није мењао на боље већ је све лошији. Један од показатеља је однос броја радно способних становника општине и броја запослених који показује да само 43% радно способног становништва ради.

Ових **2.861** лица је уписано у регистар, али поред њих у установи је се радило са 1.308 лица која су прошла кроз пријемну канцеларију као и 152 лица/ нова лица за једнократне новчане помоћи/ и 662 лица за родитељска уверења, 426 лица за уверења/ 985 уверења/, што доводи до **5429** лица са којима се радило у току 2016. године.

8.Табела

Кретање укупног броја деце и омладине по основним категоријама

Корисничке групе	У з р а с т				
	0-2	3-5	6-14	15-17	У к у п н о
Деца под старатељством	2	3	23	17	45
Деца жртвенасиља и занемаривања	6	6	30	6	48
Деца са проблемима у понашању и у сукобу са законом	0	0	5	104	109
Деца чији се родитељи споре о начину вршења родитељског права	62	55	106	76	299
Деца чије су породице корисници НСП и других видова материјалних давања	8	16	57	10	91
Деца ОСИ	5	7	30	10	52
Деца у поступцима распола.имовином,мало л.брака,одређи.личног имена	14	14	45	21	94
Деца жртве трговине људима	0	0	0	0	0
Деца страни држављани без пратње	0	0	0	0	0
Деца која живе и раде на улици (деца улице)	0	0	0	0	0
Деца повратници/из реадмисија	0	0	0	0	0
Остала деца	37	86	142	3	268

Кретање броја деце и омладине на евиденцији центра било је као и ранијих година –у неким категоријама корисника било је раста у неким благог пада броја корисника-тако да се у току 2016.године ,у категорији деце радило са 1.007 корисника.

9. Табела Кретање укупног броја младих и одраслих лица по основним категоријама

Корисничке групе	М л а д и (18 - 25)	О д р а с л и (26 - 64)
Жртвенасиља, занемарене особе и у ризику од занемаривања	3	92
Особесаинвалидитетом	38	238

Особа са друштвено неприхvatливим понашањем	0	5
Особе које се споре око вршења родитељског права		108
Особе које имају потребе за домским смештајем и другим услугама социјалне заштите у локалној заједници	4	73
Материјално угрожене особе	22	232
Страни држављани и лица без држављанства у потреби за социјалном заштитом	0	0
Жртве трговине људима	0	0
Остали	19	167

10. Табела

Кретање укупног броја остарелих лица по основним категоријама

Корисничке групе	Старији /65 и више година/
Жртвенасиља, занемарене особеиуризикуюд занемаривања	20
Особесаинвалидитетом	230
Особасадруштвено неприхvatливим понашањем	4
Особе које имају потребе за домским смештајем и другим услугама социјалне заштите у локалној заједници	85
Материјално угрожене особе	24
Страни држављани и лица без држављанства у потреби за социјалном заштитом	0
Жртве трговине људима	0
Остали	459

Посматрајући претходне табеле можемо видети да је и код категорија

младих, одраслих и старих корисника слична слика као и код деце. У неким корисничким групама било је повећања у неким смањења броја корисника.

У погледу осталих карактеристика, у 2016. години као и претходним годинама, слика корисника је следећа-уједначава се број корисника-одрасли, стари и деца и млади. Што се тиче родне припадности приближан је број корисника мушког и женског рода. У погледу образовне структуре, изједначава се број корисника са завршеном основном школом и број корисника са завршеном средњом школом. По месту пребивалишта корисници из градске средине су бројнији у односу на сеоску средину. Ужице има веома удаљене сеоске месне заједнице које чини старачко и самачко домаћинство па му је отежана комуникација и доступност услуга социјалне заштите. Већи број корисника из градских средина је и за очекивати јер на подручју града има више становника и доступнија су им средства информисања као и могућност доласка у установу социјалне заштите.

11. Табела

Кретање броја корисника у извештајном периоду

Старосне групе	Пренети	Новоевидентирани	Реактивирани	Укупно у 2016. г.	Стављени у пасиву
Деца (0-17)	753	242	12	1007	127
Млади (18-25)	68	49	0	117	14
Одрасли (26-64)	739	170	6	915	37
Старији (65 и више)	699	118	5	822	63
УКУПНО	2259	579	23	2861	241

СТАРОСНЕ ГРУПЕ КОРИСНИКА ПРЕМА ОСТВАРЕНИМ ПРАВИМА, ПРИМЕЊЕНИМ МЕРАМА И ПРУЖЕНИМ УСЛУГАМА У ЦЕНТРУ ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

ДЕЦА

ДЕЦА БЕЗ РОДИТЕЉСКОГ СТАРАЊА

Дететом без родитељског старања сматра се: дете које нема живе родитеље, дете чији су родитељи непознати или је непознато њихово боравиште, дете чији су родитељи потпуно лишени родитељског права, дете чији родитељи нису стекли пословну способност, дете чији су родитељи лишени права на чување и подизање односно васпитавање детета и дете чији се родитељи не старају о детету или се не старају о детету на одговарајући начин. Деца без родитељског старања уживају посебну заштиту и основни видови заштите су: старатељство, смештај у другу породицу, смештај у установу и усвојење.

12. Табела

Деца под старатељством /пренети и нови / према старости и полу

У з р а с т	П о л		У к у п н о
	М	Ж	
0 - 2	1	1	2
3 - 5	1	2	3
6 - 14	14	9	23
15 - 17	6	11	27
У К У П Н О	22	23	45

СТАРАТЕЉСТВО

Старатељство је облик породично-правне заштите којим држава обезбеђује бригу о деци без родитељског старања, односно по закону тачно одређеним условима, старатељством се може привремено штитити имовина, личност, права и интереси деце без родитељског старања /привремено старатељство/. Старатељска заштита је врло важна за децу и младе, јер се после усвојења сматра најпотпунијим обликом заштите личности и интереса деце и младих.

Број деце за које су у току 2016. године донета решења о примени старатељске заштите

/нови корисници, сви облици старатељске заштите/ је 15.

Број деце под старатељством на евиденцији ЦСР у 2016 години /пренети и нови/ је 45.

Врсте решења о старатељству : под сталним старатељство је 30 деце , под привременим старатељством је 15, а сталним и привременим 2 деце.

13.Табела

Број деце под старатељством у ЦСР/пренети и нови/2016	
Врста решења	Број деце
Стално старатељство	30
Привремено старатељство	15
Стално и привремено	2

Вршилац дужности старатеља је сродник у 14 случајева, хранитељ у 5 случајева и непосредни старатељ у 28 случајева .

14.Табела

Вршилац старатеља	дужности	Број деце
Сродник		14
Хранитељ		5
Непосредни старатељ		28
Неко други		

Евидентан је значајан број непосредних старатеља изабраних из редова стручних радника Службе за заштиту деце и младих / 60%/, тако да је у следећем извештајном периоду потребно веће ангажовање ради укључивања старатеља из редова сродника и других блиских особа штићеника. Као позитивну мотивацију и вредновање рада старатеља,

потребно је планом предвидети израду критеријума и обезбеђивање новчаних средстава за награђивање старатеља, сходно усвојеном Правилнику о награђивању.

15. Табела

Број деце под старатељством према врсти смештаја:

Врста смештаја	Број деце
Сродничка породица- смештај код старатеља сродника без надокнаде	9
Сродничка хранитељска породица	2
Друга хранитељска породица	19
Домски смештај	5
Дете живи са родитељем	9
Прихватни центар	1
Укупно	45

Број преиспитивања старатељске заштите у извештајном периоду је 35.

Број деце за коју је у току 2016.године донето решење о престанку старатељске заштите је 6 / пунолетство и обављен поверени посао старатеља/.

Број младих обухваћених старатељском заштитом је 5 /4 лица под сталним старатељством, улогу старатеља врше непосредно стручни радници Центра, а за једно лице је одређен привремени старатељ у поступку продужења родитељског права/За три лица је обезбеђен домски смештај, једно лице чека на реализацију смештаја, док је за једно лице прекинут домски смештај и млада особа враћена у биолошку породицу/.

ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА НА ПОРОДИЧНИ СМЕШТАЈ

16.Табела

Врста смештаја	0 - 2		3 - 5		6 - 14		15 - 17		УКУПНО	
	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж
Смештај у сродничку хранитељску породицу	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1

С меш та ј у д р у г у х р а н и т е љ с к у п о р о д и ц у	0	1	0	0	3	5	2	6	5	13
У к у п н о п о п о л у	0	1	0	1	4	6	2	6	6	14
У К У П Н О	1		1		10		8		20	

Породични смештај је доминантан вид социјалне заштите за децу и младе, а разлози упућивања деце и младих на породични смештај су неадекватно родитељско старање /занемаривање, злостављање, злоупотреба/, као и одсуство родитељског старања /родитељи преминули, родитељи непознати, родитељи непознатог боравишта, родитељи лишени родитељског права, делимично лишени родитељског права, лишени пословне способности, нису стекли пословну способност/ и спреченост родитеља да врше родитељско право /одслужење затворске казне, болничко лечење, тешке болести, душевна обољења.../.

Укупан број деце корисника породичног смештаја у току 2016.године је 20.

Од укупног броја деце која су остварила право на породични смештај:

- Деца на породичном смештају су ученици основне школе у 10 случајева, 8 деце похађа средњу школу и 2 деце су предшколског узраста .

- Број сродничких и других хранитељских породица у којима су смештена деца је 10, у току извештајног периода извршено преиспитивање опште подобности за 5 хранитељских породица / али и поред тога немамо породице које би биле спремне да се баве заштитом деце с инвалидитетом.Свим породицама подршку пружа ЦСР.У току извештајног периода је ЦПСУ из Крагујевца реализовао обуку у трајању од 10 сати за све хранитељске породице.

-15 деце је смештено у 10 породица које се налазе на евиденцији нашег Центра ,а једна породица обезбеђује смештај за 1 младу особу са подручја другог ЦСР.

- Актуелно 7 деце из Ужица се налази на породичном смештају у другом граду /2 деце у Белој Цркви, 3 у Крагујевцу , 1 у Милошевцу и једно дете у Београду/. Током године за двоје деце је извршен премештај из једне у другу хранитељску породицу због немогућности хранитељске породице да на адекватан начин одговори на потребе малолетне деце.

У току 2016.године ЦСР је обезбеђивао породични смештај за 2 /две / младе особе, од којих је једна студент , а друга се након завршетка школе налази у хранитељској

породици.

ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА НА ДОМСКИ СМЕШТАЈ

Током 2016.године су реализована два /2/ смештаја у установе социјалне заштите /добијена сагласност за смештај/, што је у складу са трендом смањења броја деце и младих у установама социјалне заштите. Структура корисника ове услуге се мења, те услугу користе углавном деца на адолесцентном узрасту и деца и млади са инвалидитетом.

Број деце корисника домског смештаја је 10 и то: у Дому за децу и омладину „Петар Радовановић“ је 4 деце, Дому за децу и омладину „Сремчица“ 1 дете, Дому „Колевка“ у Суботици је 3/троје/ деце, 1 дете је у Дому у Сомбору и 1 у Заводу за васпитање деце и младих у Београду по судској одлуци /смештај прекинут и извршен премештај у КПД у Крушевцу/..

Број младих корисника домског смештаја током године је било 4 и то: Дом за децу и омладину „Сремчица“ 1 млада особа, 1 млада особа је у Дому у Сомбору /прекинут смештај и млада особа се актуелно налази у биолошкој породици/, 1 млада особа је на смештају у Дому у Ветернику и 1 млада особа се налази на смештају у КПД у Крушевцу.

Једна млада особа чека на смештај у установу социјалне заштите /добијена сагласност/. Током 2016. године 2 младе особе /користе услугу становање уз подршку/.

На евиденцији Центра се налази 1 дете до 3 године које користи услугу смештаја у установи социјалне заштите.

17.Табела

Врста смештаја	0 - 2		3 - 5		6 - 14		15 - 17	
	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж
Домови за смештај деце и младих - бивши домови за децу без родитељског	0	0	0	0	0	1	3	1

с т а р а њ а								
Домови за смештај деце и младих - бивши домови за децу са сметњама у развоју	0	1	0	0	1	1	1	0
Заводи за васпитање деце и младих	0	0	0	0	0	0	1	0
Мала домска заједница	0	0	0	0	0	0	0	0
Прихватилиште/ Прихватна станица	0	0	0	0	0	0	0	0
Друга врста смештаја	0	0	0	0	0	0	0	0
Укупно по полу	0	1	0	0	1	2	5	1
УКУПНО	1		0		3		6	

УСВОЈЕЊЕ

Центар за социјални рад, као Орган старатељства, законом је овлашћен да:

- води поступак утврђивања опште подобности деце за усвојење,
- прима захтеве за усвојење,
- спроводи стручне процедуре и
- утврђује општу подобност сваког пара или појединца који аплицира за усвојење детета.

Усвојене деце или деце упућене на прилагођавање у породицу потенцијалних усвојитеља, али прилагођавање није успело, у 2016.години није било.

Током 2016.године, поднета су три /3/ захтева за утврђивање опште подобности брачних парова за усвојење детета.

Број подобних усвојитељских парова или појединаца који чекају на усвојење је 2 /два/.

ДЕЦА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

Од преласка на нову организацију рада, на третману Службе за заштиту деце и младих налазе се и деца и млади са инвалидитетом, али само она која су обухваћена следећим облицима социјалне заштите /смештај, старатељство, усвојење, професионално оспособљавање и коришћење права на Дневни боравак/.

У току 2016.године 1 млада особе са инвалидитетом је лишене пословне способности и обезбеђена јој је старатељска заштита /на евиденцији су 4 младе особе лишене пословне способности које се налазе на смештају у установама социјалне заштите/, док је за 1 /једну младу особу продужено родитељско право.

За две младе особе с а инвалидитетом је извршена обрада за смештај у установу социјалне заштите и добијена сагласност Министраства. Један смештај је реализован на почетку 2017.године, док се за другу младу особу чека слободно место у Дому у Сремчици.

Током 2016.године Служба Центра се ангажовала приликом процене потребе 1 младе особе с инвалидитетом да се укључи у активности Дневног Центра .

Проблеми са којима смо се суочавали током заштите деце са инвалидитетом, а чије би решавање допринело да се и овој деци обезбеде услови за оптималан развој, су следећи:

- Недовољан капацитет и неадекватно радно време Дневног боравка
- недовољан број хранитељских породица које би биле спремне да обезбеде смештај за децу са инвалидитетом и
- неадекватна сарадња НВО, удружења и институција које се баве заштитом деце са инвалидитетом /присутан мали број пружаоца услуга из невладиног и приватног сектора/.

Посебно истичемо добру сарадњу локалне самоуправе и Школске управе у Ужицу са Интерресорном комисијом као пример добре праксе и препознавања потреба деце са инвалидитетом /уважавање процене потреба Комисије и обезбеђивање средстава на посебној буџетској линији за обезбеђивање процењених потреба деце/ и са Удружењем дистрофичара златиборског округа које је лиценцирало услугу помоћи у кући за децу с инвалидитетом.

Поред редовних послова везаних за заштиту деце без родитељског старања /разматрање извештаја, ревизије, планирање, извештавање, евалуација .../Служба за заштиту деце и омладине је и током 2016.године наставила добру праксу да се тренутним новчаним помоћима побољшава материјални положај деце, те су, обезбеђивана новчана средства за обележавање рођендана, куповину школског прибора, плаћање рекреативних настава и екскурзија и за задовољавање других потреба деце.

За децу старости до 10 година су обезбеђени новогодишњи пакетићи преко Црвеног крста.

Пракса да се бар једном годишње обиђу деца која се налазе на смештају ван градске територије, је настављена и ове године. Сарадња на заштити деце без родитељског старања са Домом „Петар Радовановић“ из Ужица је традиционално добра и резултира новим садржајима које Дом пружа деци и омладини /Дневни Центар/.

Поновни прегледи и планови /план сталности и план за самосталан живот/ су урађени за сву децу под старатељством током фебруара 2016.године, док су за децу на смештају поновни прегледи и планови урађени током фебруара и током септембра /2 пута годишње/.

-Центар за социјални рад „Ужице“ све послове везане за хранитељство /утврђивање опште подобности деце за породични смештај, хранитеља, припрема хранитеља, праћење реализације породичног смештаја/, обавља самостално јер још увек није заживео рад Центра за породични смештај и усвојење у Крагујевцу на подручју Златиборског округа.

ПОСЛОВИ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА У ПОРОДИЦИ

Насиље у породици је понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство другог члана. Насиље у породици је дефинисано Породичним законом у ком су предвиђене и мере заштите, а кривичним закоником, насиље у породици је окарактерисано као кривично дело.

Под насиљем у породици Породични закон предвиђа следеће радње:

- Наношење или покушај наношења телесне повреде
- Изазивање страха претњом убиства или наношења телесне повреде члану

- породице или њему блиском лицу,
- Присиљавање на сексуални однос,
- Навођење на сексуални однос или сексуални однос са лицем које није навршило 14 година живота или немоћним лицем
- Ограничавање слободе кретања или комуницарања са трећим лицем
- Вређање, као и свако друго дрско, безобзирно или злонамерно понашање

Према Породичном закону разликујемо: физичко насиље, психичко насиље, сексуално и економско насиље.

Мере заштите од насиља у породици које предвиђа Породични закон су:

- ❖ Издавање налога за исељење из породичног стана или куће, без обзира на право својине односно закупа непокретности
- ❖ Забрана приближавања члану породице на одређеној удаљености
- ❖ Забрана приступа у простор око места становања или места рада члана породице
- ❖ Забрана даљег узнемиравања члана породице

Лишавање родитељског права: Породичним законом предвиђено је да родитељ који злоупотребљава права или грубо занемарује дужности из садржине родитељског права може бити потпуно или делимично лишен родитељског права

Надзор над вршењем родитељског права

- Превентивни надзор над вршењем родитељског права обавља орган старатељства када доноси одлуке којима омогућава родитељима да врше родитељско право у циљу заштите интереса детета.
- Корективни надзор над вршењем родитељског права обавља орган старатељства када је интерес детета у биолошкој породици угрожен, а процењује се да постоји капацитет породице да се постигне позитивна промена и унапреде родитељске компетенције.

Мере корективног надзора су:

- упозорење родитељима на недостатке у вршењу родитељског права,
- упућивање родитеља на разговор у породично саветовалиште или установу специјализовану за посредовање у породичним односима
- захтев родитељима да положе рачун о управљању имовином детета.

Број породица код којих је у току извештајног периода утврђено постојање

насиља је приближно исти као у претходном периоду, док се као доминантна врста насиља издваја занемаривање, физичко насиље које је готово увек у комбинацији са психичким насиљем. Према месту одвијања насиља као примарно место издваја се биолошка породица док структура насилника према сродству са жртвом углавном чине најближи сродници /родитељ, брачни/ванбрачни партнер/.

Интерни тим за заштиту жртава насиља у породици и партнерског насиља, Центара за социјални рад „Ужице“ из Ужица сј у 2016.години радио са :

1.Начин и делокруг рада интерних тимова

Интерни тим за заштиту од насиља у породици чине Руководилац тима (уједно водитељка случаја и психолог у Служби за заштиту одраслих и старијих) и два члана (Руководилац службе за заштиту одраслих и старијих који је и вод.случаја, односно соц.радница у поменутој служби; Руководилац службе за заштиту деце и младих који такође ради као водитељка случаја односно педагог у својој служби). У раду тима учествују и правници свих служби, као и супервизори.

Тим се у предметима укључивао по потреби. Углавном су чланови тима, у зависности од специфичности предмета и потребне стручне подршке, учествовали у раду са жртвама насиља.

Улога тима у процесу заштите жртава огледала се у пружању подршке водитељима случаја у раду са жртвама насиља, помоћ у спровођењу третмана, ангажовање у изradi усмерене процене, консултативна помоћ (размена знања, искустава и сл). Ефекти рада су се углавном огледали у сигурности водитеља случаја у раду са жртвама насиља, односно свеукупној бољој подршци и помоћи жртви.

Тешкоће у раду интерних тимова препознају се управо у бројним задужењима која чланови тима имају у оквиру свакодневних обавеза и дужности у раду. Сви чланови тима, као и супервизори служби, уједно су запослени као водитељи случајева, раде и као стручни радници, а обављају и дужност непосредног старатеља лицима лишених пословних способности. Такође, током 2016. године није било стручних усавршавања везаних за рад са жртвама насиља, што је неопходно ради пружања квалитетније подршке жртвама, односно стицања веће сигурности у раду са њима.

2.Број евидентираних жртава насиља

Центар за социјални рад у Ужицу је у периоду од 01.01.2016. године до 31.12.2016. године радио на 139 предмета пријављеног насиља. До 01. августа регистровано је 55 пријава.

У периоду од 01.08.2016. до 31.12.2016. године, који је обухваћен извештавањем на начин и по упутству РЗСЗ за вођење евиденције и извештавање о пријавама насиља и случајевима насиља у породици и партнерским односима, евидентиране су 84 пријаве насиља.

Највећи број жртава насиља идентификован је међу одраслом популацијом (93 пријаве), а нешто мање као жртве су идентификована деца (25 пријава), старији (18) и млади (3). Гледано по полу, од 139 пријава насиља, жртве су у 97 случајева биле женског пола, а починиоци насиља су доминантно мушког пола - 121.

3.Примењени облици заштите

У оквиру рада са жртвама, примењени су наредни облици заштите:

- Обезбеђивање психолошке или психијатријске помоћи изван ЦСР,
- Пружање материјалне помоћи и обезбеђивање хране, обуће, одеће,....,
- Правна помоћ,
- Стручно саветодавна подршка и помоћ жртви у ЦСР,
- Упућивање жртве на услуге других одговарајућих установа,
- Поступак за изрицање мере заштите од насиља у породици,
- Поступак за потпуно лишавање родитељског права.

4.Примена Споразума о сарадњи са другим институцијама ван система

У току 2016. године наставила се добра сарадња са Полицијском управом, Основним јавним тужилаштвом и Основним судом. Потписан је и споразум о сарадњи са НВО Женски аутономни центар која се бави заштитом жртава насиља. Унапређен је систем евиденције и извештавања о насиљу, сходно препорукама РЗСЗ. Све то је резултирало већим бројем изречених мера заштита од насиља, у броју достављених службених белешки од стране Полицијске управе, односно налаза и мишљења стручних радника центра, броја позива током пасивног дежурства.

Највећи број пријава насиља управо је дошао од Полицијске управе јер се жртве насиља углавном њима прво и обраћају. Ту је уочен и један недостатак; наиме, због недовољно обученог кадра да препозна (идентификује) насиље, Полицијска управа је Центру за социјални рад неселективно пријављивала случајеве на које су стручни радници ЦСР, а према Протоколу, морали да реагују.

Такође, Основно јавно тужилаштво није правовремено пружало повратну

информацију у раду на предметима, односно исту нису достављали уколико стручни радници ЦСР нису писменим путем тражили.

С тим у вези, одржани су заједнички састанци на којима је договорен начин унапређења рада на заштити жртава насиља и ефикаснијег рада свих инситуција.

ЖРТВЕ ТРГОВИНЕ ЉУДИМА

Деце жртава трговине људима у извештајном периоду није било, али је ЦСР у сарадњи са ПУ у Ужицу, пограничном полицијом, Црвеним крстом, Ужичким центром за права детета и Центром за девојке, организовао конференцију за штампу поводом обележавања 18.октобра, који је европска комисија прогласила за Дан борбе против трговине људима,а која је имала за циљ скретање пажње јавности на опасност и последице трговине људима и упознавање јавности са методама и начинима заштите жртава.

ДЕЦА ИЗ ПОРОДИЦА СА ПОРЕМЕЋЕНИМ ПОРОДИЧНИМ ОДНОСИМА

У Ужицу, у Центру за социјални рад је у 2016. години регистрован , током последњих година приближно исти број породица са дисфункционалним обрасцем понашања, било да се ради о породицама код којих није дошло до подношења тужбе за развод брака, било са поднетом тужбом или се дисфункционални образац понашања јавља након сепарације родитељског пара.

У структури деце из породица са поремећеним односима највише деце је из породица у којима су родитељи већ у прекиду заједнице или бракоразводном спору на суду .

20.Табела

В р с т а п о с т у п к а	Б р о ј п о с т у п а к а	Б р о ј д е ц е
М и р е њ е	0	0
Н а г о д б а	0	0
П р о ц е н а з а в р ш е њ е р о д и т е љ с к о г п р а в а	53	78
П р о ц е н а с п о р а з у м н о г п р е д л о г а р о д и т е љ а	33	49

Служба за децу и омладину је доставила налазе и мишљења Основном суду у поступку решавања родитељских спорова око вршења родитељског права и то:

Број судских захтева за спровођење посредовања – само мирење

У 2016. години није било

Број спроведених поступака посредовања (нагодбе) у току 2016.године није било

Број спроведених поступака у циљу процене за вршење родитељског права је 53.

Број спроведених поступака у циљу процене споразумног предлога родитеља је 33.

УКУПНО 86

21.Табела

Поступак пред судом	Број налаза и мишљења	Број деце
Вршење родитељског права	108	116
Регулисање личног односа детета и родитеља	31	22
Извршни поступак у регулисању виђања детета и родитеља	9	1
Изражавање детета	3	5
Лишење родитељског права	7	7
Кривични поступак против родитеља због занемаривања и злостављања детета	7	10
Прекршајни поступак	0	0
Поступак за заштиту права детета	198	138
УКУПНО	363	299

Број налаза и мишљења по захтеву суда и то :

- **вршење родитељског права – 108 налаза и мишљења**
- **регулисање личног односа детета и родитеља је 31**
- **извршни поступак у регулисању виђања детета и родитеља је 9**
- **издржавање детета је 3**
- **кривични поступак против родитеља због занемаривања и злостављања је 7**
- **лишење родитељског права је 7**
- **поступак за заштиту права детета /отуђење имовине и процена негативне наследничке изјаве родитеља/ је 198**

УКУПНО:363 налаза и мишљења /Напомена:у овом броју нису садржане допуне, изјашњавања и друго, већ само један одговор на захтев/.

Од 86 захтева Основног суда за достављање мишљења о вршењу родитељског права, у 33 случајева родитељи су се одлучили на подношење споразумног предлога /око 38%/.

Служба за децу и омладину је доставила 108 налаза и мишљења у поступку решавања родитељских спорова око вршења родитељског права који су садржавали следећа мишљења:

- малолетну децу поверити мајци на самостално вршење родитељског права у 71 случаја,
- малолетну децу поверити оцу на самостално вршење родитељског права у 12 случајева,
- заједничко вршење родитељског права у 8 случајева,
- малолетну децу поверити и оцу и мајци у 3 случаја,
- родитељи одустали од захтева у 5 случајева.
- Пренети у 2017.годину 9 случајева,

Број породица са поремећеним породичним односима без поднете тужбе за развод брака је **27**. Број породица са поремећеним породичним односима који се обратио пријемној канцеларији је већи, али се значајан број определио за упућивање у Саветовалиште где је са њима настављен рад /.

Број породица са постразводним проблемима /проблеми око одржавања личних односа, издржавања, развојних проблема деце, нејединствених ставова родитеља око васпитања деце..../ је **19**.

Број захтева за достављање мишљења поводом дате негативне наследничке изјаве је **96**.

Захтева суда за процену малолетног лица за склапање брака пре пунолетства у 2016.години није било.

Број захтева за располагање имовином малолетних лица је **7 /седам/**.

Остали захтеви /други Центри који траже хранитељске и усвојитељске породице, замолних радњи за достављање извештаја у поступцима вршења родитељског права-/ једнострана обрада/ ,школе, Домови за децу на смештају, хранитељи, ПУ,ОЈТ.../ за достављање извештаја , решења и сагласности је 79.

Број достављених налаза и мишљења другим институцијама и организацијама је **146**.

Запажања о начину рада са овим категоријама корисника:

-почетне и усмерене процене са планирањем рада са породицом су углавном рађене у поступцима где је рађена процена за вршење родитељског права.

-Оптерећеност водитеља случаја је углавном квантитативно уједначена.

-Квалитативна процена оптерећености водитеља случаја у укупном збиру и током рада у појединачним поступањима није мерена, јер није могућа из следећих разлога:

- начин поделе предмета,

- вишеструка ангажованост појединих стручних радника/ и као водитеља у више служби и као водитеља и супервизора и руководиоца/

- сложеност појединих предмета

- различита задуженост старим предметима

- усмереност на раније начине рада и др.

-Рокови се углавном поштују /мањи број ургенција , углавном Вишег суда који ургира за достављање извештаја о реализацији изречене васпитне мере. Због малог броја организација и удружења није могуће испоштовати рокове за извршење мере/.

-Број породица са унутарпородичним проблемима расте. Ради ефикаснијег и свеобухватнијег решавања њихових проблема ЦСР је предузео активности за отварање Саветовалишта за пружање услуга породицама /за сада на нивоу Пројекта које финансира локална самоуправа/ које имају унутар породичне проблеме, те се на тај начин ова категорија корисника донекле дислоцирала из Службе за заштиту деце и омладине.

ВРШЊАЧКО НАСИЉЕ

Вршњачко насиље деце старости до 18 година је озбиљан и сложен проблем са којим се суочавају и стручни радници ангажовани у Служби за заштиту деце и младих.

Центар за социјални рад нема могућности да се прецизно изјасни о броју пријава о вршњачком насиљу , обзиром на сложеност појаве и главне одреднице насилничког понашања /свесност намере да се неке науди, понављање насилне радње – агресивног акта, дисбаланс снага, страх од насилника, далеко учесталија вербална агресивност, социјално насиље.../ и непостојање инструмената и начина за

вођење ове евиденције. Број 17 као број упућених пријава вршњачког насиља, је број којим су се школе, ПУ и здравствене службе обратиле ЦСР, за предузимање мера из наше надлежности. Остале пријаве су евидентирание као захтеви Вишег и Прекршајног суда и обрађене су у делу Деца и млади са поремећајем у понашању.

Обзиром на последице /насиље за прогоњеног је увек болно, понижавајуће, последице су дуготрајне и могу добити тешке и опасне димензије и проузроковати велику патњу и психолошку штету/, потребно је у наредном периоду овом проблему посветити значајнију пажњу путем успостављања начина евиденције у ЦСР, који ће овај проблем учинити видљивијим.

ДЕЦА И ОМЛАДИНА СА ПОРЕМЕЋАЈИМА У ПОНАШАЊУ

Центар за социјални рад има значајну улогу у откривању и спровођењу облика заштите и третмана делинквентног понашања младих на подручју града Ужица.

Према релевантним законима и правилницима који се односе на малолетне учиниоце кривичних и прекршајних дела, Центар за социјални рад врши процену и реализује најадекватније мере за ресоцијализацију деце и омладине са асоцијалним понашањем као и кривично неодговорних. Након процене која представља системски процес прикупљања података, препознавања и оцене проблема, потреба, снага и ризика, ситуације и укључених особа који се постепено развија како би се одредили циљеви рада са корисником, потребне услуге и мере, Центар доставља мишљење суду. По доношењу судске одлуке организује и спроводи мере из отворене заштите, прати резултате ресоцијализације заводских васпитних мера и учествује у организовању услова за укључивање малолетника у нормалан живот по истеку мере.

Током 2016. године Служба се ангажовала у реализацији **114** захтева Вишег суда, Прекршајног суда и других институција /Основни суд, Полицијска управа, Више јавно тужилаштво, школе и други/ и то :

- деца са асоцијалним понашањем /захтеви Прекршајног суда/ 33 лица или 34 захтева ,

- деца у сукобу за законом /захтеви Вишег суда/ 47 лица или 56 захтева,

- други захтеви у вези понашања малолетних лица /школе, ПУ, ВЈТ, ВПД/ у 24 случаја,

- захтеви ВЈТ за испитивање сврсисходности изрицања васпитних налога и реализације истих у 2016. години није било и

- 2 лица су се у току године налазила у установама по одлуци Суда / КПД у

Крушевцу/ . Један смештај у КПД је реализован током 2016.године.

Посматрајући овај број захтева **не бележи** се тенденција пораста младих одговорних за кривичне преступе и прекршаје.

Бележимо следеће тенденције у понашању младих ужичана које се огледају у врсти преступа и прекршаја. Тако, имамо 13 прекршаја из Закона о јавном реду и миру , 18 прекршаја из Закона о личној карти /непоседовање и неношење/, 1 захтев за прекршај из Закона о оружју и муницији, 1 захтев из Закона о заштити, одржавању и коришћењу рибљег фонда и 1 Захтев из Закона о пловидби у лукама и унутрашњем саобраћају.

Врсте кривичних дела које су млади ужичани чинили су по структури следећа /један извршилац са више кривичних дела/:

- наношење лаке и тешке телесне повреде у 3 случаја,
- насилничко понашање,злостављање и мучење, разбојништво у 10 случајева,
- тешка крађа, крађа и отуђење туђе ствари 24 у случајева,
- неовлашћено држање и стављање у промет опојних дрога у 3 случаја,
- неовлашћено коришћење туђег возила у 6 случајева,
- насиље у породици, угрожавање сигурности у 2 случаја,
- приказивање, прибављање и поседовање порнографског материјала-искоришћавање малолетних лица за порнографију у 2 случаја и
- кривична дела против безбедности рачунарских података у 1 случају

Број захтева Вишег суда и судије за прекршаје

Б р о ј з а х т е в а	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
В и ш е г с у д а	60	31	42	38	43	56
П р е к р ш а ј н о г	105	87	47	37	37	34

с у д а						
УКУПАН БРОЈ ЗАХТЕВ А	165	118	89	75	80	90

Број налаза и мишљења које је у току 2016.године орган старатељства доставио

- Вишем суду 82 – 54 налаза и 28 извештаја о реализацији васпитне мере
 - Прекршајном суду 32
- УКУПНО:114

Број малолетника са изреченом мером појачаног надзора (донето решење или одржан главни претрес и изречена мера) – Виши суд и Прекршајни суд

М е р а п о ј а ч а н о г н а д з о р а	2011 .	2012 .	2013.	2014.	2015.	2016.
ПН родитеља, усвојитеља или старатеља	15	6	15	13	4	5
ПН у другој породици	0	0	0	0	0	0
ПН органа старатељств а	7	8	2	0	5	2
ПН уз дневни боравак у...	0	0	0	0	0	0

УКУПАН БРОЈ МАЛОЛЕТНИКА	22	14	17	13	9	7
------------------------------------	-----------	-----------	-----------	-----------	----------	----------

Број малолетника са изреченим васпитним налогом и њихове врсте су следеће:

Васпитни налог	2011.	2012. 2013.
Поравнање са оштећеним како би надокнадом штете	9	2 0
Укључивање без накнаде у рад хуманитарних организација...	2	- 1
Извињење	0	3 0
УКУПАН БРОЈ ВРСТА ВАСПИТНИХ НАЛОГА	11	5 1

ВАСПИТНИХ НАЛОГА У 2014. и 2015. и 2016. ГОДИНИ НИЈЕ БИЛО.

У циљу унапређења права деце и младих и унапређења система малолетничког правосуђа у складу са принципима ресторативне правде у току 2016.године сви стручни радници ангажовани као водитељи случаја у овој Служби су обучени за примену васпитних налога обзиром на утврђене предности њихове примене: смањење стигматизације деце у сукобу са законом и негативних последица судских поступака.

Број изречених мера посебне обавезе и њихова учесталост је следећа:

П о с е б н а о б а в е з а	2011	2012.	2013	2014.	2015	2016
О способљавање за занимање које одговара његовим	3	3	3	1	4	3
Да се без накнаде укључи у рад хуманитарних и рад спортских секција	14	3	12	6	5	3
Да редовно похађа школу и да се припрема и полаже испите	4	3	1	4	6	8
Да се извини оштећеном или	7	0	0	0	0	0

надокнади штету						
Да се укључи у појединачни или групни третман у	1	1	0	2	0	2
Уздржавање од уживања алкохолних пића и опојних дрога	0	1	6	0	0	0
Да не може да напусти место пребивалишта или боравишта без сагласности суда и посебног одобрења органа старатељства	0	1	0	0	0	0
Укључивање у спортске активности	0	0	1	1		1
УКУПАН БРОЈ ПОСЕБНИХ ОБАВЕЗА	29	12	23	14	15	17

Број малолетника са изреченом мером судског укора је 13 и укора је 15.

Број обустављених поступака било по предлогу ЦСР или ВЈТ је 23.

Број малолетника са изреченом мером затворене заштите (донето решење или је одржан главни претрес и изречена мера)

В р с т е м е р е	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Упућивање у васпитну	2	0	0	0	1	0

у с т а н о в у Н и ш, Б е о г р а д						
У п у ћ и в а њ е у В П Д (К р у ш е в а ц)	1	2	3	3	0	1
У п у ћ и в а њ е у п о с е б н у у с т а н о в у з а л е ч . и о с п о с о б .	0	0	0	0	0	1
М а л о л е т н и ч к и з а т в о р (В а љ е в о)	0	0	0	2	1	0
У К У П А Н Б Р О Ј М А Л О Л Е Т Н И К А	3	2	3	5	2	2

Број малолетника према којима су након истека заводских мера и санкције малолетничког затвора, предузимане мере заштите у процесу реинтеграције није било.

Број малолетника којима је у току 2016. године изречена мера притвора је 2.

Број изречених мера безбедности је 2 /одузимање предмета и обавезно лечење наркомана/.

Број извештаја (налаза и мишљења) о реализацији васпитних мера које је центар доставио суду у току 2016.године је 28 .

Број малолетника за које је у току 2016. године обустављена васпитна мера је 23.

Сумирајући напред наведене податке запажене су следеће тенденције:

- Број малолетних лица са извршеним прекршајем и у сукобу са законом у овој години не бележи битнија одступања у односу на претходне године.

-Тенденција је и даље, већег броја малолетника који се први пут појављују на евиденцији

ЦСР. Број лица са рецидивом /поновљена кривична дела и поновни захтев суда/тужилаштва/ је 13 ,што је у складу са падом појаве рецидивизма у последњих неколико година.

-Малолетна лица у сукобу са законом и учиниоци кривичних дела су углавном ученици средњих школа .

- Основне школе и средње школе се и даље обраћају Служби за помоћ у санирању неприлагођеног понашања деце у школи сходно члану 113. Закона о основама система образовања и васпитања, што се може тумачити њиховом немоћи да се сами носе са испољеним понашањем, те, ово намеће потребу заједничког рада, сарадње и нових програма на превенцији малолетничке делинквенције у Граду,

- Мења се врста кривичних дела и прекршајних дела. Преовлађује насилничко понашање и наношење лаких и тешких телесних повреда /тенденција и код укупног криминалитета/.По први пут се појављују кривична дела која се односе на искоришћавање малолетних лица за порнографију и кривична дела против безбедности рачунарских података.

-Повећава се број кривично неодговорних лица што иде у прилог предлозима да се граница кривично одговорних лица помери на узраст нижи од 14 година. ПУ и школе достављају захтеве за поступање сходно нашој надлежности, углавном због неприлагођеног понашања у школи или вршњачког насиља, или су у питању ситне крађе у продавницама.

-Настављена је постојећа добра сарадња са судијама за малолетнике Вишег суда и тужиоцем Вишег јавног тужилаштва . У току године су одржана два заједничка састанка која су искоришћена за размену информација и договарање око ефикаснијег рада на заштити малолетних лица у сукобу са законом.

И овом приликом износимо неке предлоге за унапређење рада са овом циљном групом и то:

-Потребна је боља сарадња институција за реализацију посебних обавеза и васпитних налога на локалном нивоу. Треба обезбедити и учешће јавних локалних предузећа и установа , проширити број НВО и Удружења и извршити обуку задужених лица у тим установама, предузећима и других за реализацију и извештавање.Током 2016.године млади су се укључивали у рад Црвеног Крста, Међуопштинске организација слепих и слабовидих, Удружења дистрофичара, Удружења инвалида церебралне и дечје парализе и Удружења мултипле склерозе.

-регулисати питања безбедности и осигурања малолетника у организацијама где се

спроводе васпитни налози и посебне обавезе и

-Израда потребне документације за реализацију посебних обавеза и васпитних налога /план, извештај о реализацији.../, тако да се очекује од Министарства рада, запошљавања и социјалне политике, да одреди критеријуме за избор партнерских установа и организација и оквир посебног споразума, јер би то допринело укидању кршења права малолетне особе, односно избегавање ризика да се неповољним избором установа и организација за реализацију васпитних мера посебних обавеза и васпитних налога и мера, буде угрожена не само судска мера већ и здравље и живот малолетника.

Сумирајући резултате рада Службе може се закључити:

-Основни **стручни послови Службе** су послови везани за процену потреба и планирање заштите/услуга, су истовремено и најмасовнији део послова у Служби. Највећи број реализованих стручних поступака се односи на почетну процену. Следећи по броју су стручни поступци усмерене процене корисника . Различите врсте стручних процена (за усвојитеља, за старатеља, за хранитеље) такође су сачињене у великом броју.

-**Планови заштите** су такође сачињени за сву евидентирану децу и младе, сходно одредбама Правилника.

-У 2016. години није било **неодложних интервенција ЦСР** за ове старосне групе корисника услуга ЦСР.

-**Специјализовани послови ЦСР** као што су саветодавно-терапијске и социјално-едукативне услуге (индивидуално саветовање, саветодавно усмеравање породица и породична терапија) обухватиле су у 2016. години, велики број корисника услуга ове Службе и допринели задовољавању индивидуалних и заједничких потреба грађана у области социјалне заштите и спречавању и сузбијању социјалних проблема.

И **стручни послови супервизора у ЦСР** напредовали су у току 2016. године. Највећи број реализованих послова супервизора је утврђен у случајевима када је супервизор радио на извршењу индивидуалне супервизије .

У **примени мера породично-правне заштите** више је рада на старатељству, а мање код мера надзора над вршењем родитељског права.

- Ако **посматрамо захтеве суда и стручне налазе и мишљења** Службе у 2016.години највише је у вези са вршењем родитељског права што је у контексту појаве развода брака, а затим у прекршајним и кривичним поступцима (за групу деце са поремећајима у понашању).

Током 2016.године се није битније повећао броја корисника услуга Службе за заштиту деце и младих , проблеми наших корисника су били сложенији , те је за њихово решавање било потребно ефикасно и професионално ангажовање стручних радника.

Нова унутрашња организација која се примењује подразумева водитеља случаја који је задужен за конкретан случај и независно од тога што на основу његове процене укључује и користи стручне ресурсе из своје установе или установа и организација у локалној заједници, степен ангажовања и личне одговорности је већи и захтева додатно ангажовање и више времена које стручни радник проведе на једном случају, јер он захтева низ активности које нису више као у претходној организацији, класично тимске.Процес вођења случаја значи системски приступ у социјалном раду који обухвата процену,

могућност одређене врсте услуге, планирање, координацију, надгледање и евалуацију услуга, а све са циљем превазилажења проблема корисника.

Повећањем броја радника и развојем нових услуга на локалу и систематичнијом применом и усавршавањем и дограђивањем приступа „водитеља случаја“ очекујемо да ће наши корисници своје потребе у нашој Служби задовољавати на ефикаснији и квалитетнији начин.

ОДРАСЛИ И СТАРИ

Стручни радници ове службе су ангажовани и на другим пословима: у Саветовалишту за породицу – дипл.соц.радник/супервизор службе (има завршену системску породичну терапију), у Дому за смештај одраслих и старијих на Забучју - дипл. психолог по потреби. Затим, чланови Тима за заштиту од злостављања на раду и сексуалног узнемиравања су дипл.психолог, дипл.соц. радник и дипл. правник. Дипл. правник и руководилац службе су чланови и Интерног тима за заштиту од насиља у породици.Осим рада у оквиру Службе за заштиту одраслих и старијих, дипл. правник је ангажован на пословима јавних набавки за потребе Центра и домског одељења на Забучју; члан је и сталне комисије за попис имовине штићеника.

Стручни радници у Служби раде, као водитељи случаја, са породицама/корисницима код којих је неопходно применити неки од облика заштите. Највеће ангажовање је на смештају одраслих и старијих (у ГЦ, домове за старе, домове за смештај душевно оболелих лица), на старатељској заштити одраслих и старијих (одређивање привременог и сталног старатеља у поступку лишења пословне способности и стављања под старатељство, у поступку продужетка родитељског права, као и одређивање привременог старатеља у поступцима смештаја, располагања новцем штићеника,...), преиспитивању примењених облика заштите, у саветодавном и дијагностичком раду са породицама у дисфункцији (породице код којих је утврђено постојање поремећених породичних односа, занемаривање старијих, хронично оболелих, као и породице код којих је утврђено постојање насиља) и у раду са мултипроблемским породицама.

27.Табела

Врста лишавања пословне способности

Врста пословне способности лишавања	М л а д и		О д р а с л и		С т а р и ј и		У К У П Н О	
	П р е н е т и	Н о в и	П р е н е т и	Н о в и	П р е н е т и	Н о в и	П р е н е т и	Н о в и
Потпуно лишавање пословне способности	3	1	79	5	24	4	106	10
Делимично лишавање пословне способности	0	0	3	0	3	0	6	0
УКУПНО	3	1	82	5	37	4	112	10

У 2016. години је било 15 предлога за лишење пословне способности.

Од тог броја, Основни суд Ужице донео је решење у 9 предмета да се лица у потпуности лишавају пословне способности (5 одрасла и 4 старија).

У три предмета предлагачи су повукли предлог пред Основним судом, у два предмета суд је донео решење да нема елемената за лишење пословне способности и један предмет је пренет у 2017. годину.

Закључно са 31.12.2016. године на евиденцији ЦСР Ужице налази се 107 лица под старатељством (током последња три извештајна периода број лица под старатељством се кретао приближно исто - 116, 127, 120.). Од овог броја, 42 лица су под непосредним старатељством, а у осталим су сродници старатељи. Број лица делимично лишених пословне способности износи шест.

Пет лица која су под старатељством имају изречену меру обавезног чувања и лечења у установи затвореног типа (1 лице у СЗБ у Београду, 3 лица у СБПБ „Др Славољуб Бакаловић“ у Вршцу и једно лице у Специјалној болници за психијатријске болести „Горња Топоница“).

За наведена лица нису се стекли услови за преиначење мере.

28.Табела

Врста старатеља	С т а р о с т к о р и с н и к а					
	М л а д и		О д р а с л и		С т а р и ј и	
	М	Ж	М	Ж	М	Ж
С т а р а т е љ	4	0	55	31	14	18

П р и в р е м е н и с т а р а т е љ	2	0	2	3	3	1
--	---	---	---	---	---	---

Током претходне године, по процени водитеља случаја и старатеља, лицима под стартељством одобраване су и једнократне новчане помоћи.

Водитељи случаја вршили су процену подобности привременог старатеља у следећим поступцима:

- на захтев суда: у поступку продужења родитељског права (1 предмет), у поступку проглашења несталог лица за умрло (2 предмета),
- захтеви поднети у ЦСР – привремени старатељ за остваривање права на смештај у дом (1 предмет), привремени старатељ за подизање и располагање новцем корисника (3 предмета).

Водитељи случаја у сарадњи са старатељима давали су сагласност за кориснике у дому – за боравак у породици, за одласке на летовања и зимовања, за излете, за присуствовање културно забавним манифестацијама, за спровођење хитних медицинских интервенција, за вакцинисање, за трошење џепарца.

Значајан сегмент у свеукупној заштити одраслих и старијих је ванинституционална и институционална заштита. Збрињавање смештајем у другу породицу је недовољно развијено. Годинама уназад на породичном смештају налазили се једно одрасло лице.

Потреба за социјалним радом са старијима је знатно већа, јер Град Ужице спада у градове са старијим становништвом. Намеће се потреба за збрињавањем старијих и организовањем њиховог животног окружења. Ванинституционално збрињавање пружа старијима могућност да што дуже живе у свом природном окружењу, те је императив стручних радника да у поступку збрињавања испитају све могућности за опстанак и адекватно збрињавање старије особе у својој породици. Током 2016. године било је ангажовања геронтодомаћица у оквиру службе Помоћ у кући за старе и особе са инвалидитетом.

Говорити о осећању беспомоћности и депресије старије особе, одбијању сарадње и постојању тврдох ставова у вези прихватања пружања стручне помоћи, одсуству мотива за инситуционално збрињавање упркос свести о неспроводивости ванинституционално збрињавања само су неке тешкоће у раду са старијима. Проблеми постоје у комуникацији са старијима дементнима, чулно оштећенима, особама са проблемима у језичком изражавању, као и душевно оболелим особама. Тешкоће постоје и случају поремећених односа старије особе са децом, њихових лоших односа и изостанка сарадње у оквиру породице. Као последица наведеног јавља се проблем „губитка“ старије особе на плану

њеног адекватног збрињавања.

29.Табела

Врста смештаја	Број корисника	
	М	Ж
Сродничка породица смештај код старатеља сродника без надокнаде	36	19
Дуготрајан смештај/психија тријска установа/	4	2
Самачко домаћинство	4	2
Домски смештај	27	29
УКУПНО по полу	71	52

Капацитети домова за старије и домова за смештај душевно оболелих лица и ментално заосталих не могу да прате потребе ове категорије корисника.

Проблеми на који наилазе водитељи случаја односе се на изналажење начина где ће се привремено сместити корисници, док се не заврши сва процедура у вези са смештајем у адекватну установу. Такође потошкоће у реализацији смештаја односе се и на медицинску обраду корисника, која је неопходна да би се корисник сместио у одговарајућу установу. Често се долази у ситуацију да се корисници више пута медицински обрађују, јер у међувремену истекне важећа медицинска документација, а да при томе немамо јасан одговор домова да ли ће уопште доћи до смештаја.

Током 2016. године поднето је 23 захтева за смештај у установу социјалне заштите. Није реализовано 7 захтева (четири се налазе на листи чекања, јено лице је преминуло и два лица чекају одговор установа- смештај душевно оболелих лица. У једном предмету да би дошло до реализације смештаја постављен је привремени старатељ у поменутом поступку.

Једно одрасло лице под старатељством је смештено у СПБ Ковин.

Број поднетих захтева за смештај у установу соц.заштите је приближно исти као и претходних година. Примећује се и веће интересовање сродника и корисника, који се опредељују за смештај у приватни дом.

У 2016. години на домском смештају је било 158 корисника (73 одрасла и 85 старијих лица) ; на дан 31.12. 2016. било је 138 корисника (66 одраслих и 72 старија лица). До смањења броја корисника на смештају дошло је услед смрти (19 корисника је преминуло), док је једно лице самовољно напустило установу.

Током 2016. године стручни радници Службе посетили су кориснике у: Заводу за смештај одраслих лица „Мале пчелице“ у Крагујевцу, ГЦ Крушевац, приватни дом “Нелп“ у Аранђеловцу, СЗБ у Београду, ГЦ Шабац и домско одељење на Забучју и у Пожеги.

Водитељи случаја су за све кориснике урадили ревизије смештаја. Руководилац је извршио контроле листинга и корекције.

30.Табела

Број пунолетних корисника који су на смештају,према врсти смештаја у 2016.г.

В р с т а с м е ш т а ј а	М л а д и		О д р а с л и		С т а р и ј и		У к у п н о	
	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж
Породични смештај у сродничку хранитељску породицу	0	0	0	0	0	0	0	0
Породични смештај у другу породицу	0	0	0	1	0	0	0	1
Домски смештај	3	0	48	25	28	57	79	82
Смештај у малу домску заједницу	0	0	0	0	0	0	0	0
У к у п н о п о п о л у	3	0	48	26	28	57	79	83
УКУПНО	3		74		85		162	

32.Табела

Број донетих решења о престанку смештаја пунолетних корисника у ЦСР који су на породичном и домском смештају у току 2016.г.

	М л а д и		О д р а с л и		С т а р и ј и		У к у п н о	
	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж
Б р о ј р е ш е њ а о	0	0	0	0	0	0	0	0

п р е с т а н к у п о р о д и ч н о г с м е ш т а ј а								
Б р о ј р е ш е њ а о п р е с т а н к у д о м с к о г с м е ш т а ј а	1	0	6	1	7	6	14	7
УКУПНО по полу	1	0	6	1	7	6	14	7
У к у п н о	1		7		13		21	

ПОРЕМЕЋЕНИ ПОРОДОЧНИ ОДНОСИ

Насиље, занемаривање

Током 2016. године евидентирани су 64 пријаве насиља. Од 01.08.2016. године примењује се нови начин вођења евиденције пријава насиље . Највећи број пријава стиже од ПУ Ужице (36 пријава). Починалаца насиља по полу је било осам жена и 56 особа мушког пола. Међу жртвама насиља било је 45 одраслих, 18 старијих и једна млада особа. Доминантно је психичко насиље. Од укупног броја пријава насиља, у 33 случаја стручни радници су обавестили ПУ и ОЈТ. Стручни радници приликом рада са жртвама насиља пружају психолошку и правну помоћ у Центру, обезбеђују психолошку и психјатријску помоћ изван Центра, сарађују са другим установама, упућују на друге установе. Такође, неки случајеви који доспеју на евиденцију Центра као насиље, а даљим радом се утврди да се ради о поремећеним породичним односима, њихове чланове упућујемо у Саветовалиште за породицу.

Када је у питању занемаривање незнатан број лица је дошао као пријава - занемаривање, јер често оваква лица на крају буду смештена у одговарајућу установу. Уколико лице жели да остану у свом окружењу, предлагаје им се услуга помоћ у кући.

Пријаве о постојању таквих породица/корисника биле су од МЗ, сродника, болнице, Дома здравља, комшија, анонимне пријаве, службена белешка стручног радника центра. Такође и ту има раскорак у броју пријављених и откривених случајева о потреби

институционалног реаговања. Након почетне процене и рада на предмету предузимане су мере из надлежности центра, најчешће се радило на институционалном збрињавању, успостављању сарадње са сродницима ради адекватног збрињавања корисника, а имали смо и примере лоших међуљудских односа и пријава које нису одговарале описаним након рада на предмету.

Остали послови Службе за заштиту одраслих и старијих

У 2016. години било је 23 уверења да лица нису лишена пословне способности и десет захтева од МУП-а за издавање уверења за отпуст из држављанства (правник службе).

Служба за заштиту одраслих и старијих доставила је 77 налаза и мишљења другим институцијама и организацијама и то:

-44 налаза и мишљења за одрасла и 33 мишљења за старија лица.

Највећи број налаза и мишљења достављен је установама за смештај одраслих и старијих у поступку остваривања права на смештај и Основном јавном тужилаштву.

ПРАВО НА МАТЕРИЈАЛНУ ПОДРШКУ

33.Табела

Број корисника додатка за помоћ и негу и увећаног додатка

	2013.	2014.	2015.	2016.
Старосна група				
Деца	59	45	53	52

Млади	34	57	30	38
Одрасла лица	232	230	207	238
Остарела лица	263	259	292	230
УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА	588	591	582	558

Укупан број корисника туђе неге и помоћи и увећаног додатка је 558 /децембар 2016/.

Право на додатак за помоћ и негу другог лица има лице коме је због телесног или сензорног оштећења, интелектуалних потешкоћа или промена у здравственом стању неопходна помоћ и нега другог лица да би задовољило своје основне животне потребе.

Право на додатак за помоћ и негу другог лица остварује лице које то право не може да оствари по другом правном основу.

Изузетно, корисник новчане накнаде за помоћ и негу другог лица који је то право остварио као инвалидно дете у организацији за пензијско и инвалидско осигурање по прописима о пензијском и инвалидском осигурању који су били на снази до 1. јуна 1992. године остварује право на додатак за помоћ и негу другог лица у висини разлике између износа додатка за помоћ и негу другог лица утврђеног у складу са овим законом и износа остварене новчане накнаде за помоћ и негу другог лица.

Потреба за помоћи и негом другог лица утврђује се на основу прописа о пензијском и инвалидском осигурању.

Додатак за помоћ и негу другог лица утврђује се у номиналном месечном износу.

Износ додатка за помоћ и негу другог лица усклађује се са индексом потрошачких цена у претходних шест месеци, на основу статистичких података, два пута годишње, 1. априла и 1. октобра.

Номинални износ додатка за помоћ и негу другог лица, заокружен у динарима, утврђује министар надлежан за послове социјалне заштите.

Право на увећани додатак за помоћ и негу другог лица има лице за које је, на основу прописа о пензијском и инвалидском осигурању, утврђено да има телесно оштећење од 100 % по једном основу или да има органски трајни поремећај неуролошког и психичког типа.

Износ увећаног додатка за помоћ и негу другог лица усклађује се са индексом

потрошачких цена у претходних шест месеци, на основу статистичких података, два пута годишње, 1. априла и 1. октобра.

Номинални износ увећаног додатка за помоћ и негу другог лица, заокружен у динарима, утврђује министар надлежан за послове социјалне заштите.

34.Табела

Број породица са оствареним правом на новчану социјалну помоћ према броју чланова породице 31.12.2016.године

Број чланова породице	Број породица	Укупно чланова породице
један члан	75	75
два члана	29	58
три члана	9	27
четири члана	8	32
пет	5	25
шест и више чланова	5	30
	131	247

У 2016. години на евиденцији Центра је било 200 породица /369 лица/ које су

користиле право на сталну новчану помоћ. У току године примљено је 133 нових захтева, 5 је обустављено, док је 4 захтева одбијено. У мају месецу 2014. године кад је рађена годишња ревизија престало је право за 7 породица. До краја године престало је право за породице којима је било признато на ограничено време/некима је право престало услед смрти -3, а неки су се запослили, одселили и слично). На крају 2016. године на евиденцији је 131 породица. Од наведеног броја право на НСП користило је 75 једночланих породица, 29 двочланих, 9 трочланих, четворочланих 8, петочланих 5 и породица са шест и више чланова 5. Право на увећану социјалну помоћ користиле су 62 породица. Од поменутих породица, 27 чини Ромска популација. деце. Одрасли чине највећи број корисника и њих је 232, деце је 91, младих 22 и старих 24 лице.

Ниво новчане социјалне помоћи усклађује се два пута годишње, у априлу и октобру. У априлу је ниво за појединца био 7.890,00 динара, за одраслог члана породице увећава се за 50%, а за дете до 18 година 30%. У октобру месецу ниво социјалне сигурности за појединца износио је 7.946,00 динара. Осим овог вида помоћи као најцелисходнијег примењивани су и видови помоћи из проширених права које финансира локална заједница. Тако је у посматраном периоду обезбеђено 2302 пакета за најугорженије грађане (градске и сеоске месне заједнице). Право на добијање бесплатног obroка у народној кухињи која ради у оквиру Црвеног крста користило је дневно 250 грађана што на годишњем нивоу износи 78.748 obroка. Поред овога обезбеђена су средства за огрев-128 породица корисника НСП добило је новац за огрев (7.000,00). Такође за 57-оро деце /узраста до десет година/ корисника и деце на породичном смештају обезбеђени су пакетићи за Нову годину. У протеклој години обезбеђено је и подељено једнократних новчаних помоћи као вид материјалне подршке појединцу и породицама које су се нашле у стању социјалне потребе, нарочито у случајевима везаним за задовољавање основних животних потреба за потребе лечења као и у другим ванредним приликама које не могу самостално да превазиђу. Једнократних помоћи је у 2016. подељено 2.804. Први пут као корисници ове услуге су се јавила 205 корисника.

У току 2016. године посредовали смо код других институција из локалне заједнице у погледу пружања субвенција (геодетска управа, вртићи, НСЗ, ЕПС, ЈКП) као и са невладиним сектором.

Такиђе, напомињем да је служба за материјална давања по сваком поднетом захтеву за НСП обишла породицу и извршила непосредан увид у материјалну, стамбену и породичну ситуацију породице.

Корисници **субвенција** стамбено комуналних услуга су појединац, или породица чији укупан приход у протекла три месеца не прелази износ новчане социјалне помоћи утврђене Законом као и особе са инвалидитетом. Нових корисника субвенција у 2016.

години било је 189 /грејање,вода,смеће,грађевинско земљиште/.

У протеклом периоду праћен је пројекат,,Социјално становање у заштићеним условима,,средствима Европске уније.Обезбеђени су станови за 15 породица/у 2012.години/,од тога **два стана су додељена корисницима НСП**,а остали станови су дати на коришћење избеглим и расељеним лицима.Корисници су редовно посећивани и решавани су ситни проблеми који су се односили на међуљудске односе станара.

Помоћ и нега у кући за старије и одрасле особе са инвалидитетом обезбеђује подршку у задовољавању свакодневних животних потреба ових лица у њиховим домовима,како би им се унапредио и одржао квалитет живота.Помоћ и нега се пружају у случајевима када је породична подршка недовољна или је нема. Током 2016.године ову услугу је користило у просеку 40 лица.Потреба за пружањем подршке на овај начин сваким даном је све израженија,али услед недостатка финансијских средстава /радно је ангажовано 6 геронтодомаћица по уговору о раду и један стручни радник кога финансира локална заједница/ нисмо у могућности да одговоримо на све захтеве.Тренутно на листи чекања имамо седам корисника,за које се планира реализација захтева за услугом тј. пријемна и почетна процена.

Интересовање за овим видом подршке постаје све интензивније. Свакодневно примамо захтеве старих и хронично оболелих лица којима је потребна помоћ у њиховом природном окружењу. Обавеза Центра, предвиђена Одлуком о социјалној заштити града Ужица, је да предметну услугу пружамо и старима из сеоског и приградског подручја. Обилазећи их у њиховим домовима,утврдили смо да су они далеко угроженији од корисника у граду. У питању су старачка ,самачка домаћинства,недоступност здравствене заштите,удаљеност од продавница,недостатак средстава комуникације,информисања и друге потешкоће које су за њих непремостиве. Обзиром на то,њихове најосновније животне потребе остају незадовољене,а они препуштени сами себи.

ПОСЕБНО ОСЕТЉИВЕ ГРУПЕ КОРИСНИКА

Центар за социјални рад на својој евиденцији нема корисника жртава трговине људима,повратника/реадмисија/ и слично.Роми као осетљиве групе корисника нису бројни а остварују све видове социјалне заштите.Најчешће су Роми корисници новчаних облика помоћи/новчана социјална помоћ- 27 породица користи НСП, једнократна новчана

помоћ, пакети са храном исл.

IV. ДЕО

ПОСЛОВИ ЦЕНТРА НА ОСТВАРИВАЊУ ПРАВА, ПРИМЕНИ МЕРА И ОБЕЗБЕЂИВАЊУ УСЛУГА

СУПЕРВИЗИЈА

ИЗВЕШТАЈ О СУПЕРВИЗИЈСКОМ ПРОЦЕСУ

Водитељи случаја у непосредном раду са корисницима услуга примењују знања и вештине стечене током дугогодишњег професионалног стручног усавршавања и своја знања и вештине преносе колегама.

Руководилац службе ради на пословима водитеља случаја, члан је тима и непосредни старатељ, супервизор је супервизору као водитељу случаја, замењује директора и супервизора у њиховом одсуству, и члан је интерресорне комисије.

Супервизор је водитељ случаја и члан тима и замењује руководиоца службе у његовом одсуству. И руководилац и супервизор су, током извештајног периода, обављали послове пријема у одсуству радника у Пријемној канцеларији.

Супервизор у служби за заштиту одраслих и старих, где супервизира четири водитеља случаја, је водитељ случаја, члан тима и непосредни старатељ у Служби за заштиту деце и младих.

Три водитеља случаја из Службе за децу и младе раде у поподневним сатима, два дана у седмици по два сата у Породичном саветовалишту

Један водитељ случаја је Саветник за младе који користе услугу становања уз подршку.

Један водитељ случаја је члан Управног одбора Коморе социјалне заштите.

Служба за заштиту деце и младих има седам водитеља случаја-два психолога, педагога, специјалног педагога и три социјална радника.

У Служби за заштиту одраслих и старијих лица у 2016. години радила су четири стручна радника - водитеља случаја (три дипломирана социјална радника и један дипломирани психолог). Службу чини и један дипломирани правник . Руководилац Службе је уједно и водитељ случаја исте службе, а супервизор Службе је дипломирани психолог који ради у Служби за децу и младе. (Правилник о организацији , нормативима, стандардима рада ЦСР из 2009. године.)

Такође, сви стручни радници су ангажовани и на другим пословима (у Саветовалишту за породицу – један дипломирани соц.радник, у Дому за смештај одраслих и старијих на Забучју ангажован је дипломирани психолог, док су три стручна радника (један члан, два заменици) чланови Интерног тима за бављење појавом насиља у породици (одлука од 4.11.2013.). Два стручна радника (психолог и соц.радник и правник службе) су чланови Тима за заштиту од злостављања на раду и сексуалног узнемиравања. Осим рада у оквиру Службе за заштиту одраслих и старијих дипломирани правник је ангажован на пословима из Службе правне помоћи (јавне набавке) .Закључно са 31.12.2016. године, четири водитеља случаја Службе за одрасле и старе вршили су дужност непосредног старатеља за 42 лица лишена пословне способности.

Стручни радници у Служби за заштиту одраслих и старих лица, као

водители случаја раде са породицама/корисницима код којих је неопходно применити неки од облика заштите. Највеће ангажовање је на смештају одраслих и старијих (у ГЦ, домове за старе, домове за смештај душевно оболелих лица и ментално заосталих), потом старатељска заштита младих, одраслих и старијих (одређивање привременог и сталног старатеља у поступку лишења пословне способности и стављања под старатељство, у поступку продужетка родитељског права, као и одређивање привременог старатеља у поступцима смештаја, располагања новцем штићеника, ...), преиспитивање примењених облика заштите, ангажовање у саветодавном и дијагностичком раду са породицама у дисфункцији (породице код којих је утврђено постојање поремећених породичних односа, занемаривање старијих, хронично оболелих, као и породице код којих је утврђено постојање насиља) и рад са мултипроблемским породицама).

У ранијим извештајним периодима одржавани су групни супервизијски састанци по потреби, посебно припремани и организовани од стране супервизора у договореним терминима. Како се стручни радници састају сваке среде у месецу због задуживања са новим предметима, због тимских консултација и договора око текућих послова, на нивоу службе је договорено да се у том термину разматрају и питања која су од значаја за рад службе, на иницијативу било ког стручног радника. У овом извештајном периоду разматрана су организациона питања, предлагани модалитети подизања квалитета услуга корисницима, подизања квалитета рада водитеља случаја, уз заједничко промишљање како олакшавати и рационализовати радни процес и преношена нова знања и вештине водитељима случаја од стране стручњака који су ишли на едукације, што је имало карактер неформалних групних супервизијских састанака.

Ангажовање супервизора на конкретним предметима од планирања почетне процене до завршетка рада на случају или у појединим фазама рада са корисницима услуга зависило је од самог става водитеља случаја према супервизији, од процене водитеља случаја о потреби да супервизора укључи у рад, као и од врсте и комплексности проблема у оквиру функционисања породичног система. Водитељи случаја и супервизор су проценили да би ефекти у раду водитеља случаја били бољи и ефикаснији уколико би се супервизијска подршка усмерила на мониторинг и индивидуалне супервизијске састанке уз комбинацију формалних, јасно структурираних састанака и неформалних размена.

Праћењем напретка водитеља случаја током 2016. године уочене су **потешкоће** водитеља случаја у делу поштовања стручног поступка, вођењу евиденције и ажурности у раду у појединим фазама стручног рада са корисницима услуга. У односу на предходни извештајни период евидентиран је мањи број предмета код којих нису у потпуности примењени стручни поступци. Највише потешкоћа представља формализовано планирање услуга након процене потреба корисника услуга, а условљено је повећаним обимом

административних послова у вођењу случаја, повећаном броју активних предмета са сложенијом проблематиком, мањем броју водитеља случаја у односу на предходне извештајне периоде, оптерећеношћу три водитеља случаја са пословима руковођења службом и супервизијским пословима.

Општи утисак:

1.Оптерећеност стручних радника пословима вођења случаја и другим пословима, не утиче на квалитет непосредног рада водитеља случаја са корисницима услуга.

2.Већина водитеља случаја изражава спремност и мотивисаност за примену нових стандарда у раду са корисницима услуга, да испоштује стручну процедуру, рокове, а да при том не запоставе квалитет пружања услуга у непосредном раду са корисницима.

3.У односу на предходни извештајни период видан је напредак свих водитеља случаја у делу ефикасности у раду на појединачним предметима.

4.Ефекти рада су добри, а досадашњи пропусти који се односе на спровођење стручног поступка, а који су у овој години присутни у нешто мањем обиму у односу на предходни извештајни период, покушаће да се отклоне кроз индивидуалну супервизију.

5.Нешто другачија расподела предмета довела је до равномерније оптерећености водитеља случаја у односу на број корисника, врсту проблема и број породица где је неопходно њихово значајније ангажовање у раду са корисницима услуга.

6.Руководилац и супервизор службе се и даље задужују са истим или незнатно мањим бројем предмета као и стручњаци који обављају само послове водитеља случаја, због чега не могу да дају свој пуни допринос, не само у оквиру обавеза руковођења и супервизирања, већ и у делу послова вођења случаја.

Предлог плана и програма стручног усавршавања стручних радника:

У индивидуалним извештајима за водитеље случаја предвиђено је стручно усавршавање свих стручних радника, кроз сагледавање њиховог досадашњег стручног усавршавања и недостајућих знања која би им омогућила да подигну квалитет свога рада са корисницима.Урађен је и предлог плана стручног усавршавања водитеља случаја за 2016.годину.

Предлог за унапређење квалитета рада на нивоу службе или организације:

- наставити са добром сарадњом међу руководиоцима и супервизорима,руководиоцима и водитељима случаја,супервизорима и

водителјима случаја и члановима тима,

- **одржати састанке са представницима суда, тужилаштва, Полицијске управе, школама у циљу разрешавања потешкоћа, унапређења сарадње и слично,**
- **да се руководилац задужује са мање предмета од водитеља случаја и да се не ангажује на пријему /када радник у пријемној канцеларији није ту/,**
- **унапређење сарадње са Црвеним крстом и другим удружењима и организацијама у спровођењу васпитне мере посебне обавезе и ширење могућности за спровођење ове мере,**
- **да се континуирано усвршавају стручни радници, уз уважавање процене о недостајућим знањима и вештинама из појединих области рада са корисницима услуга**

АНАЛИТИЧКО ИСТРАЖИВАЧКИ РАД

Улога социолога у Центру за социјални рад произилази из друштвене улоге и функције Центра а посебно из функције праћења социјалних појава и проблема, система реаговања на дате појаве као и праћење ефеката остваривања примењених мера у области социјалне заштите. Социолог је у 2016. години био ангажован на следећим пословима:

- ❖ Прикупљање, обрада и анализа података на основу постојећих статистичких и података с којима располажу одређене службе, институције и организације, а који омогућавају праћење појава и проблема.

- ❖ Прикупљање, сређивање и обрада података документације о појавама и делатностима у области социјалне заштите а који се садрже у евиденцији и документацији Центра за социјални рад.
- ❖ Учествовање у обезбеђивању поуздане и потпуне евиденције о корисницима и њиховој заштити која се остварује деловањем Центра за социјални рад.
- ❖ Стварање посебне искуствене евиденције о датим појавама и проблемима на бази примене метода за истраживање друштвених појава.
- ❖ Праћење Информатора о раду ЦСР.
- ❖ Доступност за све заинтересоване којима су из разних разлога /израда пројекта, семинарских, дипломских, мастер радова и слично/ потребни подаци везани за домен рада ЦСР.

Рад у пријемној канцеларији ЦСР. Кроз пријемну канцеларију прошло је 1 308 суграђана од којих је 872 захтева отворено а 436 је само информативно долазило да се распита али нису подносили документацију.

На основу наред изнетог социолог је самостално и у сарадњи са другим стручним радницима у 2016.години био ангажован на:

- ❖ Изради извештаја о раду за 2015.годину;
- ❖ Праћење у евиденцији и документацији Центра.

УСЛУГЕ У ЗАЈЕДНИЦИ

Водитељи случаја ангажовани су и обављају и друге послове сходно Одлуци о социјалној заштити Града Ужица тј.учествују у реализацији пројеката и Правилника о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету и ученику и то:

-социјални радник пружа услугу Становање уз подршку за младе који се осамостаљују у обезбеђеном и адекватно опремљеном стамбеном простору

Становање уз подршку је нова услуга за младе који се осамостаљују предвиђена у оквиру проширених права из социјалне заштите.Услуга је намењена младим пунолетним особама старости 18-26 година,који по престанку смештаја у установи социјалне заштите

или хранитељској породици не могу да се врате у биолошку или сродничку породицу, нити су у могућности у том тренутку да започну самосталан живот. Услугом је обезбеђен временски ограничен одговарајући смештај у трајању највише две године.

Услугом је предвиђена и стручна подршка у развијању вештина неопходних за потпуно осамостаљивање корисника и њихово укључивање у заједницу. Интензитет стручне подршке се смањује са повећање самосталности младе особе и потпуно престаје са истеком времена за који се планира услуга.

-3 водитеља случаја /1 психолога и 2 социјални радник / реализују пројекат Саветовалишта за породицу.

-руководилац Службе /педагог /је члан Интересорне Комисије

-руководилац службе, /тренер / је реализовала Програм припреме хранитеља „Сигурним кораком ка хранитељству„-акредитован програм,

- Социјално становање у заштићеним условима /андрагог координира пословима/,

-Услуга Помоћ у кући за одрасла и стара/ 6 геронтодомаћица и стручни радник који координира радом/.

Активности ЦСР поводом обележавања Међународног дана старијих- 1. Октобар

Дан старих „1. октобар“ обележен је у домском одељењу на Забучју. Организован је пригодан програм за старе у којем су учествовали КУД Ера и Канцеларија за младе из Ужица. Корисници су били видно задовољни припремљеним садржајем. Том приликом смо разговарали са њима - изнели су нам своје дилеме и питања у вези са организацијом и радом дома.

Служба за стара лица је узела учешће у акцији „Медицинско село“ при Дому здравља Ужице. Стручни радници Центра водили су са мештанима разговоре на основу којих су попуњавани припремљени упитници. Осим основних података, интересовало нас је како мештани живе, који су проблеми са којима се сусрећу припадници „трећег доба“ и да ли им је у решавању проблема потребна помоћ институција.

Добијени резултати упућују на унапређење образовног, материјалног и здравственог статуса старијих становника околине Ужица као приоритетан циљ стратегије социјалне заштите старих лица. Поред тога, чини се да би промовисање услуга ЦСР у

руралним срединама допринело њиховој доступности.

V. ДЕО

ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

Нова унутрашња организација која се примењује подразумева водитеља случаја који је задужен за конкретан случај и независно од тога што на основу његове процене укључује и користи стручне ресурсе из своје установе или установа и организација у локалној заједници, степен ангажовања и личне одговорности је већи и захтева додатно ангажовање и више времена које стручни радник проведе на једном случају, јер он захтева низ активности које нису више као у претходној организацији, класично тимске. Процес вођења случаја значи системски приступ у социјалном раду који обухвата процену, могућност одређене врсте услуге, планирање, координацију, надгледање и евалуацију услуга, а све са циљем превазилажења проблема корисника.

Повећањем броја радника и развојем нових услуга на локалу и систематичнијом применом и усавршавањем и дограђивањем приступа „водитеља случаја“ очекујемо да ће наши корисници своје потребе у нашој установи задовољавати на ефикаснији и квалитетнији начин.

Томе би допринело и:

- Постављање квантитативних и квалитативних стандарда који ће омогућити нормирање задужености стручних радника предметима. Прописивање норматива омогућило би равномернију расподелу предмета као и могућност стручњака са специјализацијама да примењују стечена знања у поступцима, али на мањем броју предмета.

- Обезбеђивање услова /пре свега материјалних/ за реализовање континуиране и равномерне обуке свих стручних радника кроз похађање акредитованих програма обуке, што је и захтев за обнављање лиценце.

- Организовање додатних обука стручним радницима везаних за злостављање и занемаривање и насиље у породици.

- Организовање додатних обука за планирање и израду плана услуга, јер оно што нам и даље представља тешкоћу јесте постављање јасних циљева и активна партиципација корисника /корисник учествује у свим фазама али без довољно изграђене свести о личној одговорности уз још увек патерналистички став запослених у Служби/.

- Стварање услова да се руководиоци Служби и супервизор баве само пословима предвиђеним Правилником,

- Побољшање техничких капацитета и израда адекватног програма за спровођење

стручних поступака и евидентирање корисника, облика, мера и услуга социјалног рада у најскорије време /DILS/,

- Развијање ресурса локалне заједнице за адекватно решавање проблема угрожених лица и усаглашавање постојећих са одговарајућим стандардима и

- Повећање броја водитеља случаја ангажованих у Службама Центра за социјални рад.

Директор Центра

Снежана Ивановић